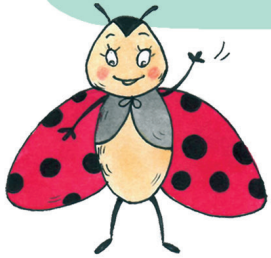

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII

Cristian Alexa Mirela Șova

RELIGIE

CULTUL ORTODOX

clasa I

Acest manual este proprietatea Ministerului Educației și Cercetării.

Acest proiect de manual școlar este realizat în conformitate cu Programa școlară aprobată prin Ordinul ministrului educației naționale nr. 3418/19.03.2013

116.111 - numărul de telefon de asistență pentru copii

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII

Cristian Alexa   **Mirela Șova**

RELIGIE

CULTUL ORTODOX

clasa I

Manualul școlar a fost aprobat prin O.M.E.C. nr. 6066/25.11.2020.
Manualul este distribuit elevilor în mod gratuit.

Inspectoratul Școlar.....
Școala / Colegiul / Liceul.....

ACEST MANUAL A FOST FOLOSIT DE:						
Anul	Numele elevului	Clasa	Școala	Anul școlar	Starea manualului*	
					la primire	la returnare
1						
2						
3						
4						

*Starea manualului se înscrie folosind termenii: **nou, bun, îngrijit, nesatisfăcător, deteriorat.**
Cadrele didactice vor verifica dacă informațiile înscrise în tabelul de mai sus sunt corecte.
Elevii nu vor face niciun fel de însemnări pe manual.

Manualul a primit avizul Patriarhiei Române prin adresa nr. 8.015 din 21.08.2020.

Copyright © 2020 Akademos Art

Această lucrare, în format tipărit și electronic, este protejată de legile române și internaționale privind drepturile de autor, drepturile conexe și celelalte drepturi de proprietate intelectuală.

Nicio parte a acestei lucrări nu poate fi reprodusă, stocată ori transmisă, sub nicio formă (electronic, fotocopiare etc.), fără acordul expres al editurii Akademos Art.

Editura Akademos Art

Aleea Botorani, nr. 2, bl. V80, sc. 2, ap. 40, București, sector 5

Tel: 021/411.76.80; 0766366500

e-mail: akademos_art@yahoo.com

Site: www.akademos.ro

Autori:

1. **Cristian Alexa** – Inspector pentru Religie în cadrul I.S.M.B., autor al Manualelor de Religie – Cultul Ortodox, pentru clasele a V-a, a VI-a, a VII-a și a VIII-a;
2. **Mirela Șova** - profesor metodist, gradul I, Școala Gimnazială „Nicolae Titulescu”, București, autoare a Manualelor de Religie-Cultul Ortodox, pentru clasele a V-a, a VI-a, a VII-a și a VIII-a.

Referenți:

1. **Pr. Conf. Univ. Dr. Habil. David Pestroiu**, Prodecanul Facultății de Teologie Ortodoxă „Justinian Patriarhul” – Universitatea din București;
2. **Silvia Cristina Fulaș**, profesor gradul I, Colegiul Național „Sfântul Sava”, București.

Credite foto: Editura BASILICA, publicațiile LUMINA, Agenția de știri BASILICA

Video: TRINITAS TV

Ilustrații: Silvia Mitrea

Tehnoredactare: Stelian Bigan

Varianta digitală: Ionel Ciobanu

ISBN 978-606-000-047-1

Deșteaptă-te, române!

de Andrei Mureșanu

Deșteaptă-te, române, din somnul cel de moarte,
În care te-adânciră barbarii de tirani!
Acum ori niciodată croiește-ți altă soarte,
La care să se-nchine și cruzii tăi dușmani!

Acum ori niciodată să dăm dovezi la lume
Că-n aste mâni mai curge un sânge de roman,
Și că-n a noastre piepturi păstrăm cu fală-un nume
Triumfător în lupte, un nume de Traian!

Priviți, mărețe umbre, Mihai, Ștefan, Corvine,
Româna națiune, ai voștri strănepoți,
Cu brațele armate, cu focul vostru-n vine,
„Viață-n libertate ori moarte!” strigă toți.

Preoți, cu crucea-n frunte! căci oastea e creștină,
Deviza-i libertate și scopul ei preasfânt.
Murim mai bine-n luptă, cu glorie deplină,
Decât să fim sclavi iarăși în vechiul nost' pământ!

Cuprins

Ghid de utilizare a manualului.....	5
Competențe generale și specifice	6
Cuvântul autorilor.....	7
Recapitulare – Clasa pregătitoare.....	8
Capitolul I. Omul își arată iubirea față de Dumnezeu în biserică	9
Biserica este casa lui Dumnezeu	10
Cum arată o biserică.....	13
Cum Îl primesc pe Dumnezeu în biserică.....	16
Cu cine mă rog în biserică.....	19
Cum mă comport în biserică.....	21
Ce fac eu pentru biserica mea	24
Recapitulare Capitolul I	28
Evaluare Capitolul I.....	30
Capitolul II. Omul este ființa care crede în Dumnezeu.....	31
Omul ascultă cuvântul lui Dumnezeu	32
Omul se bucură de creația lui Dumnezeu	35
Biblia ne vorbește despre oameni credincioși.....	38
Sfinții Apostoli sunt modele de credință	41
Ce înseamnă să fii un om credincios	44
Lectură suplimentară	47
Recapitulare Capitolul II.....	48
Evaluare Capitolul II	50
Capitolul III. Omul se roagă lui Dumnezeu pentru sine și pentru alții.....	51
Rugăciunea și rugămintea.....	52
Omul vorbește cu Dumnezeu prin rugăciune	55
Când, unde și cui mă rog	58
Pentru cine mă rog	61
Binefacerile rugăciunii	64
Lectură suplimentară	67
Recapitulare Capitolul III	68
Evaluare Capitolul III.....	70
Capitolul IV. Mari sărbători creștine	71
A. Nașterea Domnului, în vers și în cântec:	
Despre colind	72
Nașterea Domnului în poezia creștină românească	75
B. Învierea Domnului, în vers și în cântec:	
Salutul creștinilor la Sfintele Paști.....	78
Învierea Domnului în poezia creștină românească	81
Recapitulare Capitolul IV	84
Evaluare Capitolul IV	86
Recapitulare finală.....	87
Evaluare finală	88

Ghidul de utilizare a manualului

Manualul cuprinde: **• varianta tipărită** **• varianta digitală**
 Simboluri folosite în varianta digitală: „Auziază” „Privește” „Vizionează” „Exersează”

- ⇒ Iconița „Auziază” indică faptul că în varianta digitală există un cântec/un imn;
- ⇒ Iconița „Privește” indică faptul că în varianta digitală există o imagine;
- ⇒ Iconița „Vizionează” indică faptul că în varianta digitală există un film/o animație;
- ⇒ Iconița „Exersează” indică faptul că în varianta digitală există un exercițiu interactiv.

Structura manualului tipărit:

Textul lecției – structurat conform programei școlare în vigoare, în vederea atingerii competențelor generale și specifice disciplinei, cu sublinierea cuvintelor-cheie din lecție.

Sfatul bunicilor – rubrică având câte un sfat în legătură cu tematica lecției, spre fixare și aprofundare în mod atractiv.

Întrebarea de început – are rolul de captare și dirijare a atenției elevilor spre tema lecției noi.

Ce învățăm de la... – rubrică având un grad înalt de aplicabilitate pentru viața elevilor, spre dezvoltarea atenției și a gândirii acestora.

Învăță, colorează și desenează! – rubrică având informații inedite, precum și două sarcini care țin de colorare și desenare a unor scene/obiecte în legătură cu lecția, spre aprofundare.

Exerciții și jocuri – rubrică având sarcini de lucru care presupun exersarea cunoștințelor studiate în contexte noi, învățarea de cântări religioase și jocul didactic sub forme variate, în funcție de interesele și de specificul vârstei.

2. Jocul ghițitorilor: Unește fiecare ghițitor cu răspunsul corect din norișor, apoi completează cuvântul pe spațiile punctuate:

- A. E duminică și soare, Astăzi este sâmbăta, Spre ..... pornesc, Casa Tatălui Cereș!
- B. Dacă bate, nu am teamă, La biserică mă cheamă, Este ..... cel mare, Se aude până-n zare.
- C. E înaltă și pictată, Prin ferestre luminată, Are-n vârf o sfântă cruce, ... înspre ceruri duce.

CE ÎNVĂȚĂM DE LA...
 ...pușorii de cloșcă?
 Ei vin sub aripile mamei lor, care îi ocrotește și îi hrănește. La fel se bucură copiii de dragostea părinților. Cu toții, părinți și copii, se află în grija lui Dumnezeu. Ei pot simți iubirea Domnului în orice loc și în special în casa Lui, la biserică.
 ♦ Tu când simți mai mult iubirea lui Dumnezeu?

PORTOFOLIU
 Realizează un desen cu biserică din cartierul tău sau din localitatea ta, pe o foaie A4. Adaugă fișa la portofoliu.
 ♦ Indicație: Poți utiliza tehnica de colorat preferată.

EXERCIȚII ȘI JOCURI
 1. Aranjează literele din steluțe în ordinea corectă, încât să obții cuvinte care au legătură cu biserică:

S U A B   A R T L   E R P O T

Portofoliu – rubrică având rolul de a-i orienta pe elevi spre activități suplimentare, care să vină în completarea celor studiate.

Competențe generale

- 1.** Aplicarea unor norme de comportament specific moralei religioase, în diferite contexte de viață;
- 2.** Colaborarea cu copiii și cu adulții din mediul familiar, în acord cu valorile religioase;
- 3.** Explorarea activă a unor elemente din viața de zi cu zi, din perspectiva propriei credințe.

Competențe specifice

- 1.1.** Descrierea unor aspecte de bază ale credinței religioase, prin apelul la experiența proprie;
- 1.2.** Identificarea caracteristicilor comportamentale ale unui creștin, pe baza valorificării unor situații din viața de zi cu zi și a exemplor unor persoane din Biblie;
- 1.3.** Aplicarea unor reguli de comportament moral-creștin într-o serie de contexte de viață reale sau imaginare;
- 2.1.** Manifestarea interesului pentru asumarea unor responsabilități în cadrul grupurilor din care face parte;
- 2.2.** Observarea unor elemente de diversitate în cadrul diferitelor grupuri;
- 3.1.** Explicarea semnificației unor evenimente religioase din viața comunității;
- 3.2.** Prezentarea unor sărbători și evenimente cu conținuturi și semnificații religioase, cu incidență asupra vieții familiei și a comunității.

În conformitate cu programa școlară pentru disciplina Religie – Cultul Ortodox, clasa I, aprobată prin O.M. nr. 3418/19.03.2013

Cuvântul autorilor

Dragi elevi,

Bine v-am regăsit la începutul unui nou an școlar, atât de important! La ora de Religie veți învăța foarte multe lucruri interesante, în primul rând despre credință și rugăciune. Prin acestea, omul se apropie de Dumnezeu!

Vă vor însoți, de-a lungul lecțiilor, o bufniță și o buburuză. Voi știți ce înseamnă fiecare? Bufnița este semnul înțelepciunii, iar buburuza este semnul bunătății și al prieteniei. Vă dorim spor în toate!

*Într-o zi, o buburuză
Ce ședea frumos pe-o frunză
O bufniță a întâlnit,
Cu care s-a-mprietenit!*

*Ele învață împreună,
Înțelepciunea o adună;
Fac o echipă minunată,
În toate binecuvântată.*

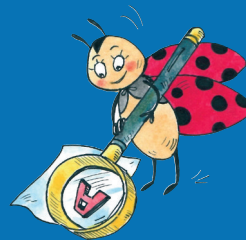
*De vrei să fii și tu așa,
Încet-încet se va putea:
Cu străduință și răbdare,
Vei învăța, vei crește mare!*

*O bufniță și-o buburuză
Au spor la învățat, pe-o frunză.
Vor fi alături, să-ți arate
Ce poți descoperi în carte!*

Autorii

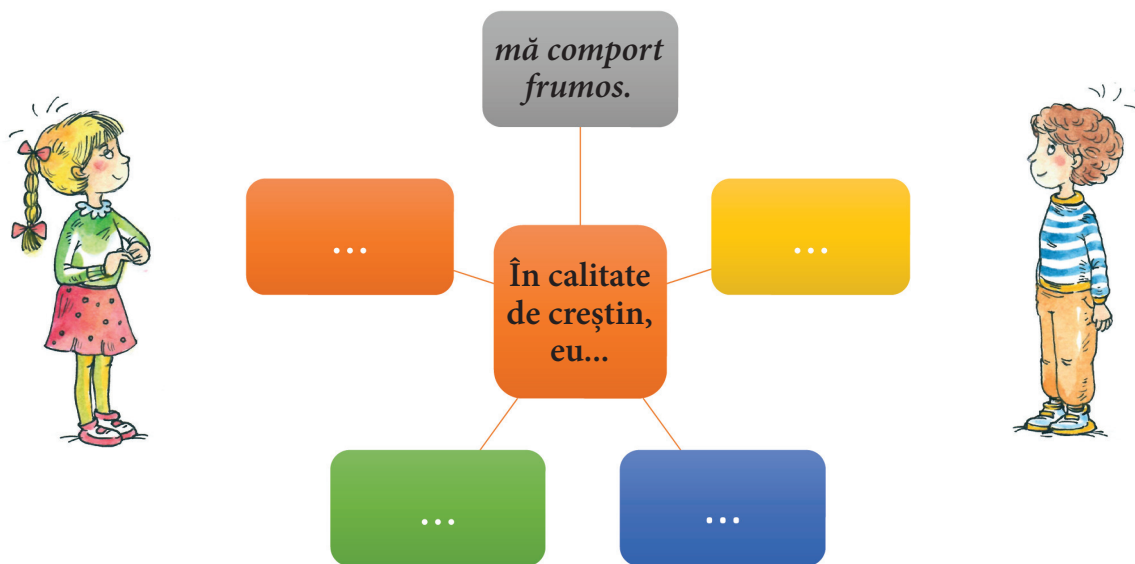
RECAPITULARE – CLASA PREGĂTITOARE

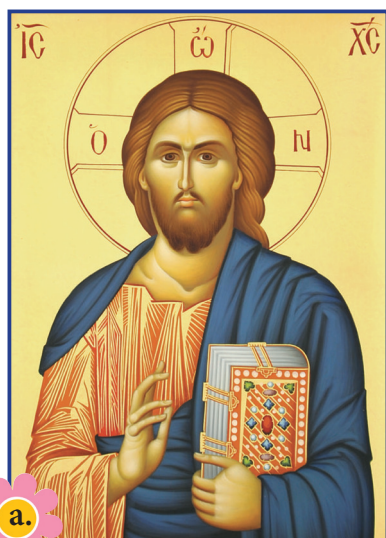
1. Realizează pe o pagină de caiet o inimă cât mai mare. În interiorul ei, desenează chipuri ale persoanelor dragi.

2. Continuă propoziția cu variante potrivite, după model:

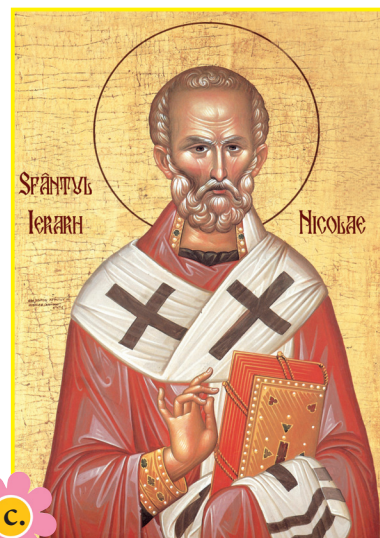
3. Recunoaște persoanele sfinte reprezentate în icoanele următoare. Prezintă ce îți amintești despre fiecare dintre ele, pe baza celor studiate anterior.

a.

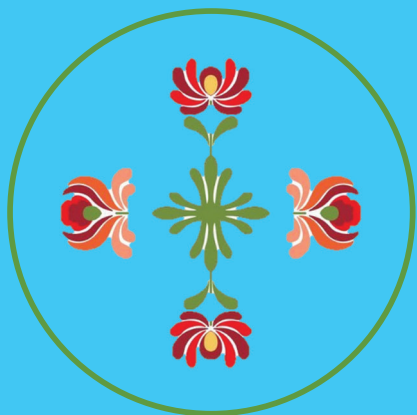
b.

c.

Capitolul I

OMUL ÎȘI ARATĂ IUBIREA FAȚĂ DE DUMNEZEU ÎN BISERICĂ

Studiază cu noi lecțiile următoare:

1. Biserica este casa lui Dumnezeu
2. Cum arată o biserică
3. Cum Îl primesc pe Dumnezeu în biserică
4. Cu cine mă rog în biserică
5. Cum mă comport în biserică
6. Ce fac eu pentru biserica mea

➡ Recapitulare

➡ Evaluare

Lecția 1

BISERICA ESTE CASA LUI DUMNEZEU

De ce se duc creștinii la biserică?

◆ Privește imaginea de mai sus și spune despre ce este vorba, sub formă de poveste.

Dumnezeu îi cheamă pe oameni în casa Lui cea sfântă, **biserica**, unde este prezent în mod nevăzut. Aici ei se roagă împreună cu preotul. Credincioșii vin la biserică în primul rând duminica și în zilele de sărbătoare. Ei participă astfel la **slujbele religioase**, cu bucurie și cu recunoștință pentru tot ajutorul primit de la Tatăl ceresc.

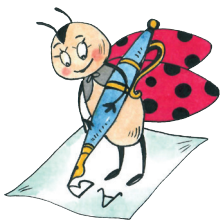
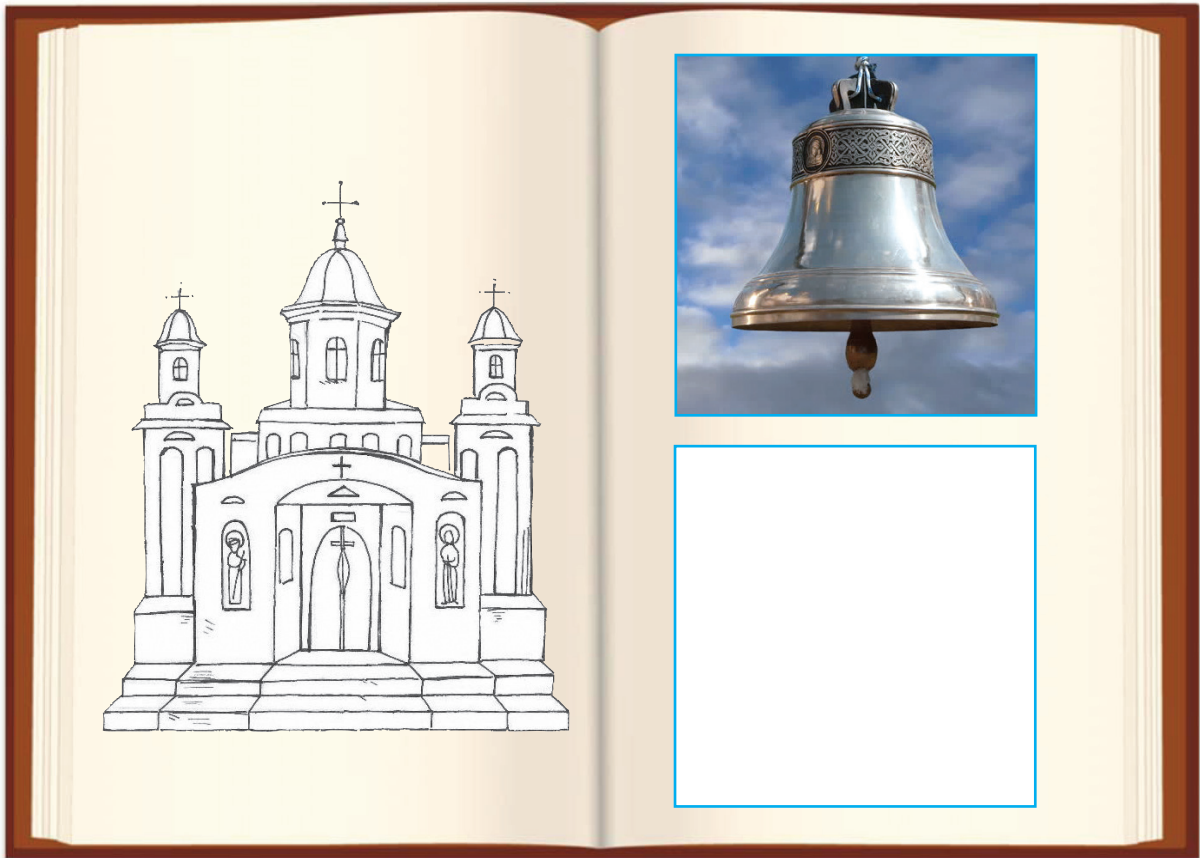
SFATUL BUNICILOR

ÎNVAȚĂ, COLOREAZĂ ȘI DESENEAZĂ!

a) Biserica este un lăcaș sfânt. O biserică poate avea una sau mai multe turlle. Acestea sunt turnurile ei, care o fac să se asemene unui palat. Când bate clopotul bisericii este semn că ne cheamă la slujbă.

b) Colorează biserica de mai jos, iar alături desenează un clopot, după modelul dat:

EXERCIȚII ȘI JOCURI

1. Aranjează literele din stelute în ordinea corectă, încât să obții cuvinte care au legătură cu biserica:

Catedrala Patriarhală din București

2. Jocul ghicitorilor. Unește fiecare ghicitoare cu răspunsul corect din norișor, apoi completează cuvântul pe spațiile punctate:

A. E duminică și soare,
Astăzi este sărbătoare,
Spre ..... pornesc,
Casa Tatălui Ceresc!

B. Dacă bate, nu am teamă,
La biserică mă cheamă,
Este ..... cel mare,
Se aude până-n zare.

C. E înaltă și pictată,
Prin ferestre luminată,
Are-n vârf o sfântă cruce,
..... înspre ceruri duce.

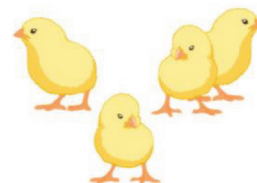
CE ÎNVĂȚĂM DE LA...

...puișorii de cloșcă?

Ei vin sub aripile mamei lor, care îi ocrotește și îi hrănește. La fel se bucură copiii de dragostea părinților. Cu toții, părinți și copii, se află în grija lui Dumnezeu. Ei pot simți iubirea Domnului în orice loc și special în casa Lui, la biserică.

◆ *Tu când simți mai mult iubirea lui Dumnezeu?*

PORTOFOLIU

Realizează un desen cu biserica din cartierul tău sau din localitatea ta, pe o foaie A4. Adaugă fișa la portofoliu.

◆ **Indicație:** Poți utiliza tehnica de colorat preferată.

CASA LUI DUMNEZEU, BISERICA, ESTE PLINĂ DE PACE SFÂNTĂ.

Lecția 2

CUM ARATĂ O BISERICĂ

◆ Analizează imaginea și discută despre interiorul unei biserici ortodoxe.

Biserica este o clădire impunătoare, de obicei în formă de **cruce**, alcătuită din **pronaos**, **naos** și **altar**. În naos se roagă credincioșii în timpul slujbelor, iar în altar intră preoții când slujesc. Altarul este îndreptat spre răsărit, fiind cea mai sfântă parte a bisericii. Între naos și altar se află un perete de icoane cu uși, numit **iconostas**. În Casa Domnului, totul este frumos și îngrijit!

SFATUL BUNICILOR

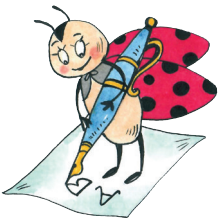
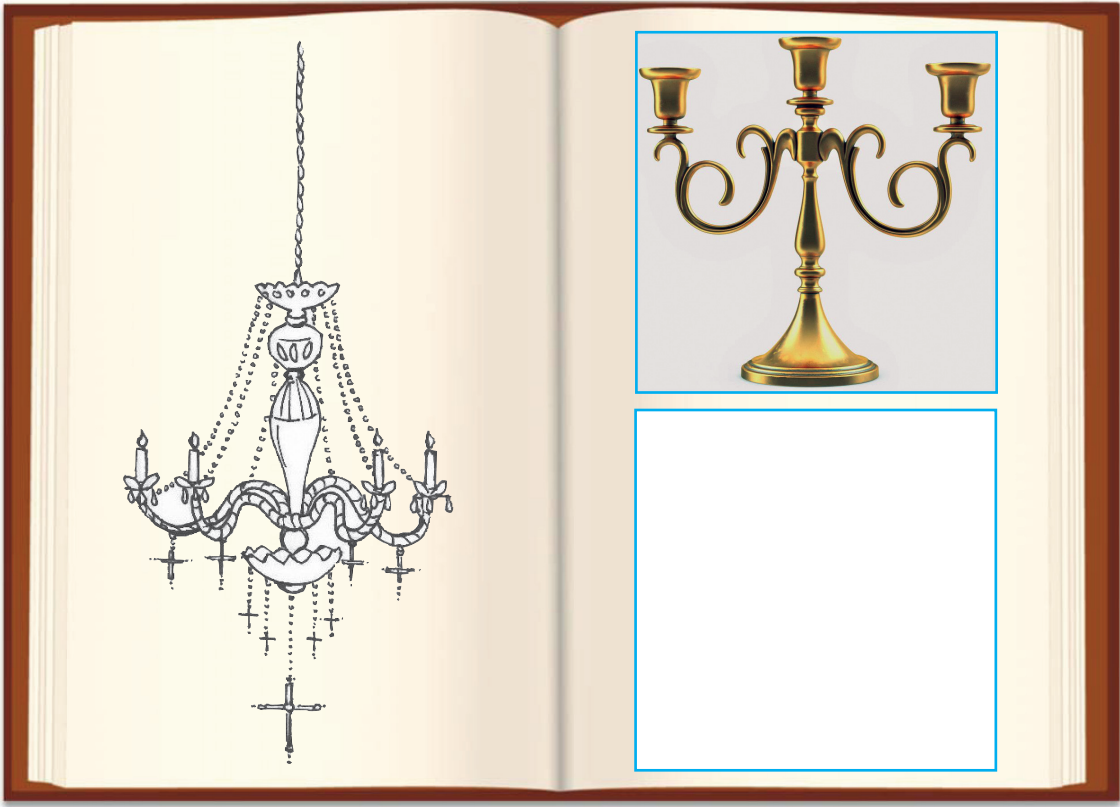

ÎNVAȚĂ, COLOREAZĂ ȘI DESENEAZĂ!

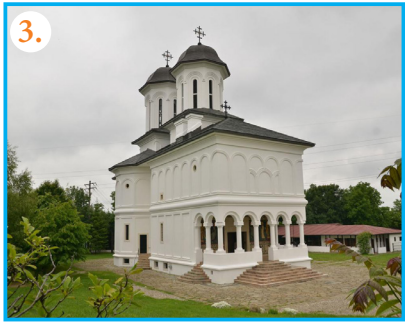
a) În biserică se află mai multe obiecte sfințite, precum: icoane, cruci, candelă, sfeșnice pentru lumânări. Ele înfrumusețază lăcașul sfânt și îi ajută pe creștini să-și exprime credința și iubirea față de Dumnezeu, Maica Domnului, îngeri și sfinți.

b) Colorează candelabrul dat, iar alături desenează un sfeșnic, potrivit modelului:

EXERCITII ȘI JOCURI

1. Identifică biserica din șirul de imagini date. Ce te-a ajutat să o recunoști?

2. Jocul întrebărilor. Citește pe rând întrebările de mai jos. Elevul care răspunde corect la prima întrebare alege cui să-i fie adresată următoarea. Jocul poate continua după terminarea întrebărilor date, dacă sunt propuse și alte întrebări legate de lecția studiată.

- 😊 Ce înseamnă *iconostas*?
- 😊 Care sunt cele trei părți ale unei biserici?
- 😊 La ce folosește sfeșnicul?
- 😊 Care este cea mai sfântă parte a bisericii?
- 😊 Cum ne ajută icoanele din lăcașul sfânt?
- 😊 Care este cea mai răspândită formă a bisericii?
- 😊 Ce este candelabru?
- 😊 Ce alte obiecte bisericesti cunoști?
- 😊 De ce înfrumusețează creștinii lăcașurile sfinte?
- 😊 Ce te-a impresionat cel mai mult când ai vizitat o biserică?

CE ÎNVĂȚĂM DE LA...

🌿 ...cerb?

Cerbul însetat aleargă spre izvorul limpede al muntelui. El se răcorește și își potolește setea, având ochii umezi de mulțumire. Așa ar trebui să se apropie credincioșii de Dumnezeu și de lăcașul sfânt: cu însuflețire, cu inimă curată, cu gând de mulțumire.

✦ *Povestește despre vizita făcută la o biserică.*

PORTOFOLIU

🌿 Confectionează un colaj cu obiecte din biserică desenate și decupate, pe o foaie A4, apoi adaugă fișa la portofoliul personal.

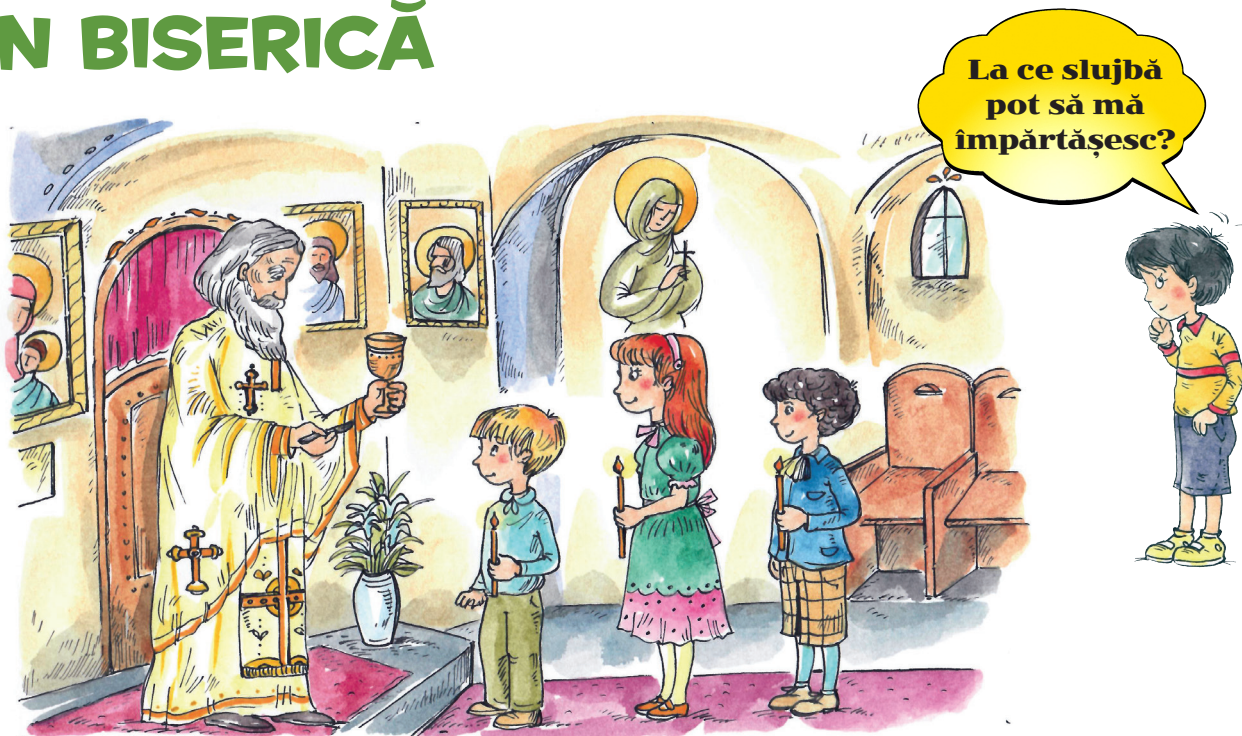
✦ **Indicație:** Scrie sub fiecare obiect denumirea sa.

FRUMUSEȚEA BISERICILOR BUCURĂ SUFLETELE CREDINCIOȘILOR.

Lecția 3

CUM ÎL PRIMESC PE DUMNEZEU ÎN BISERICĂ

◆ Analizează imaginea de mai sus și relatează ce fac acei copii.

Cea mai importantă slujbă a Bisericii este Sfânta Liturghie. În timpul acesteia, primim cuvintele Domnului prin citirea Evangheliei și **Taina Sfintei Împărtășanii**, de la preot. Alte Sfinte Taine importante sunt: **Botezul** și **Spovedania**. Prin Botez devenim creștini și membri ai Bisericii, iar prin Spovedanie primim iertarea păcatelor mărturisite cu sinceritate.

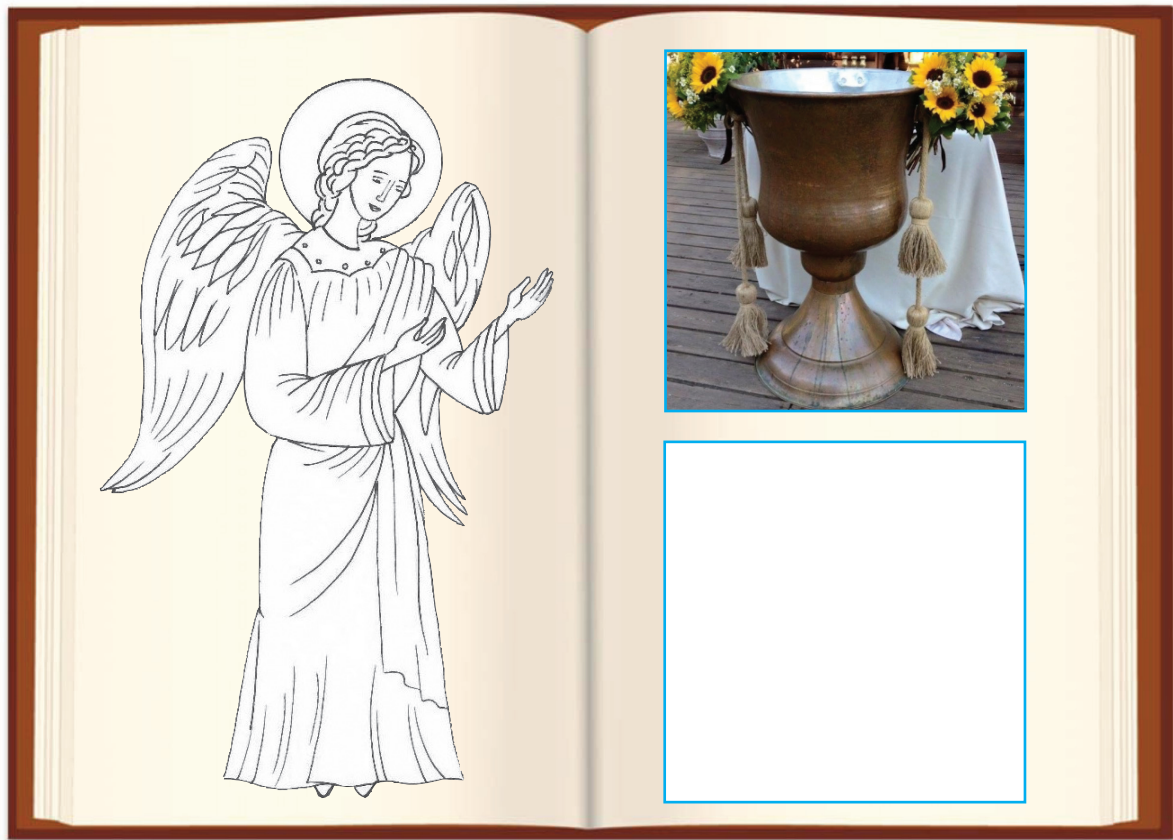
SFATUL BUNICILOR

ÎNVAȚĂ, COLOREAZĂ ȘI DESENEAZĂ!

a) Un viitor creștin este botezat de către preot în vasul numit cristelniță. Atunci el primește numele de botez și un înger păzitor, trimis de Dumnezeu să-l ocrotească.

b) Colorează îngerușul următor, iar alături desenează o cristelniță, după modelul dat:

EXERCIȚII ȘI JOCURI

1. Alcătuieste scurte propoziții în care să folosești, pe rând, cuvintele scrise pe tablă:

Moment din Taina Botezului

2. Miniconcurs. Citește pe roluri poezia următoare și alege perechea care va recita cel mai expresiv. Poți apela în acest sens la profesorul de religie sau la un juriu.

Copilul și preotul

Copilul: Domnul ce îmi dăruiește
Când Botezul se-mplinește?

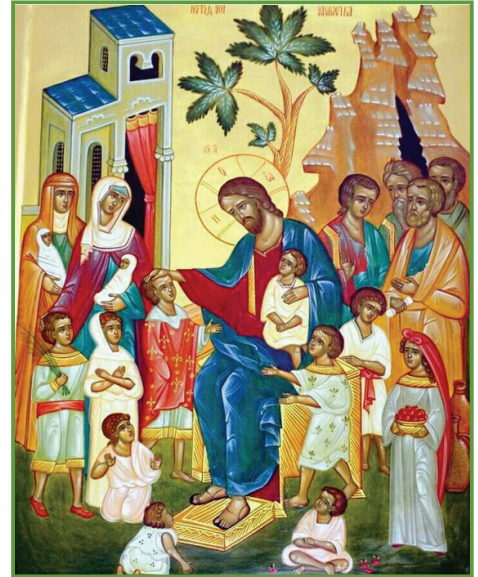
Preotul: Îngerașul păzitor,
Să îți vină-n ajutor.

Copilul: Domnul ce îmi dăruiește,
Când la slujbe mă zărește?

Preotul: Dragoste nemuritoare
Cât ți-e inima de mare!

Copilul: Cum pot să Îi mulțumesc,
Pentru tot ce-n dar primesc?

Preotul: Să ai sufletul curat,
Bun, frumos și luminat!

Iisus Hristos binecuvintează copiii

CE ÎNVĂȚĂM DE LA...

...floarea-soarelui?

Această floare urmărește soarele de la răsărit, până la apus. Acest lucru se întâmplă chiar și în zilele înnorate. Așa sunt toți cei care ascultă cuvintele lui Dumnezeu și le împlinesc în orice zi. Ei își arată astfel statornicia în iubire și credință.

◆ *Ce părere ai despre această asemănare?*

PORTOFOLIU

Sub îndrumarea părinților, caută pe Internet informații suplimentare despre Sfânta Evanghelie. Pe o foaie A4, desenează o Evanghelie și scrie sub ea ce reprezintă aceasta. Adaugă fișa la portofoliu.

◆ **Indicație:** Utilizează sursele recomandate de profesor!

LA SLUJBELE BISERICII PRIMEȘTI BINECUVÂNTAREA DOMNULUI.

Lecția 4

CU CINE MĂ ROG ÎN BISERICĂ

◆ Privește imaginea și descrie ce fac persoanele înfățișate.

La biserică, ne rugăm împreună cu **preotul** și cu ceilalți **membri ai comunității**. Astfel, rugăciunea este mai puternică și întărește relațiile dintre credincioși. Rugăciunile slujbelor sunt cântate de către **cor** sau de cântăreții bisericești, la strană. Prin participarea la sfintele slujbe împlinim îndemnul Mântuitorului de a ne uni în rugăciune și El Însuși este alături de noi.

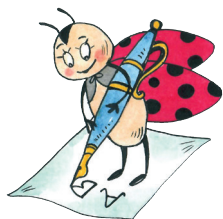
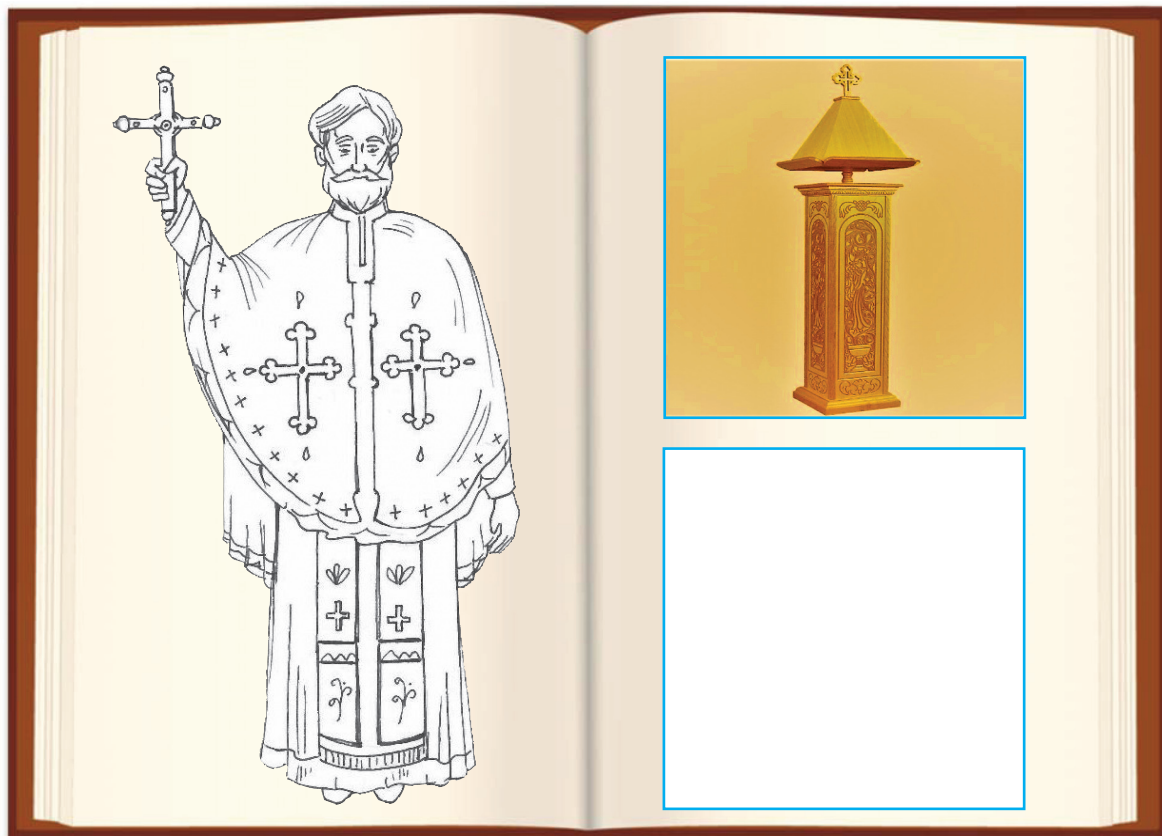
SFATUL BUNICILOR

👁️ ÎNVAȚĂ, COLOREAZĂ ȘI DESENEAZĂ!

a) Preotul se roagă la biserică pentru întregul popor, pentru sănătate, bunăstare, pace și ocrotire, iar credincioșii răspund: *Amin*, care înseamnă: *Așa să fie*.

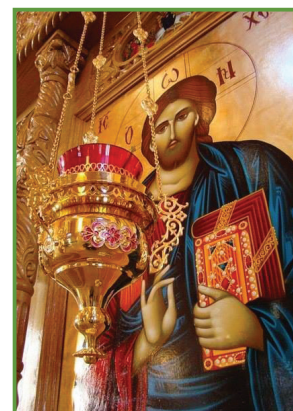
b) Colorează imaginea cu preotul care binecuvintează, iar alături desenează o strană pentru cântăreți, potrivit modelului:

EXERCITII ȘI JOCURI

1. Scrie în fiecare căsuță: **A**, dacă propoziția este adevărată, sau **F**, dacă propoziția este falsă.

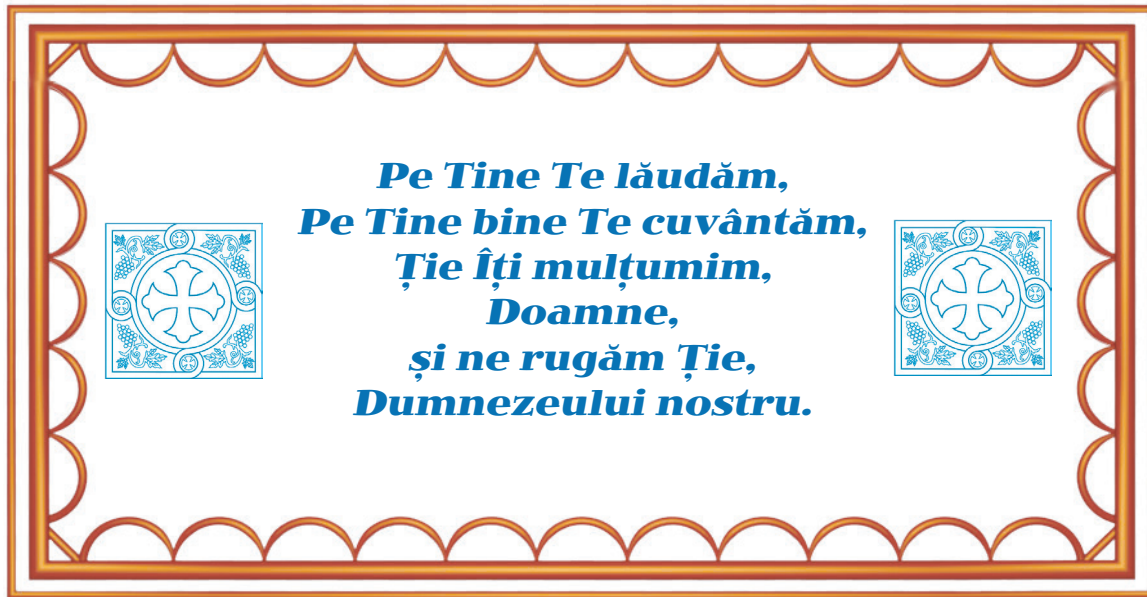
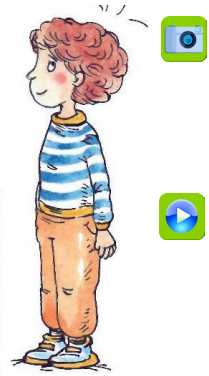
- a) La biserică ne rugăm împreună cu preotul și ceilalți credincioși.
- b) Unirea în rugăciune întărește relațiile dintre semeni.
- c) Preotul se roagă numai pentru cei prezenți la slujba religioasă.
- d) Rugăciunea este mai puternică, dacă se adună credincioșii la biserică.
- e) Toți credincioșii cântă în biserică, la strană.
- f) Participarea la sfintele slujbe întărește credința creștinilor.

Icoana Mântuitorului

2. Cântec religios. Biserica este un lăcaș de rugăciune. Audiază cântarea *Pe Tine Te lăudăm*, din timpul Sfintei Liturghii, care este o rugăciune către Dumnezeu:

CE ÎNVĂȚĂM DE LA...

...albine?

Familia de albine este foarte bine organizată. Albinele colaborează pentru bunăstarea întregului stup: îngrijesc puietul, adună polen și nectar, apără stupul și produc delicioasa miere. Asemenea, preotul și credincioșii cooperează în diverse situații, se susțin și se roagă împreună. Ei primesc ajutorul divin pentru cele necesare.

◆ *Tu când ai oferit și ai primit ajutorul celor din jur?*

PORTOFOLIU

Pe o foaie A4, desenează câteva albinuțe și scrie dedesubt ce ai învățat de la ele. Adaugă fișa la portofoliu.

◆ **Indicație:** Poți îmbogăți desenul cu diverse aspecte din viața albinelor.

RUGĂCIUNILE BISERICII SE ÎNALȚĂ PENTRU TOȚI OAMENII.

Lecția 5

CUM MĂ COMPORT ÎN BISERICĂ

◆ Prezintă ce observi în imaginea de mai sus.

În biserică intrăm cu dorința apropierii de Dumnezeu, ceea ce ne dă un sentiment de **evlavie**, adică de respect și iubire. Ne închinăm la sfintele icoane și păstrăm liniștea, fiind **răbdători** și **atenți** la rugăciunile cuprinse în slujbele religioase. Prin comportamentul nostru și prin ținuta cuviincioasă, dovedim **respect** și față de ceilalți credincioși veniți în Casa Domnului.

SFATUL BUNICILOR

Să te porți civilizată
atât în interiorul
bisericii, cât și
în curtea acesteia,
iar îngerașul tău
păzitor se va bucura!

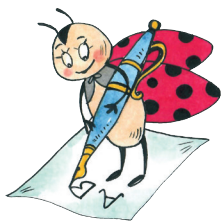
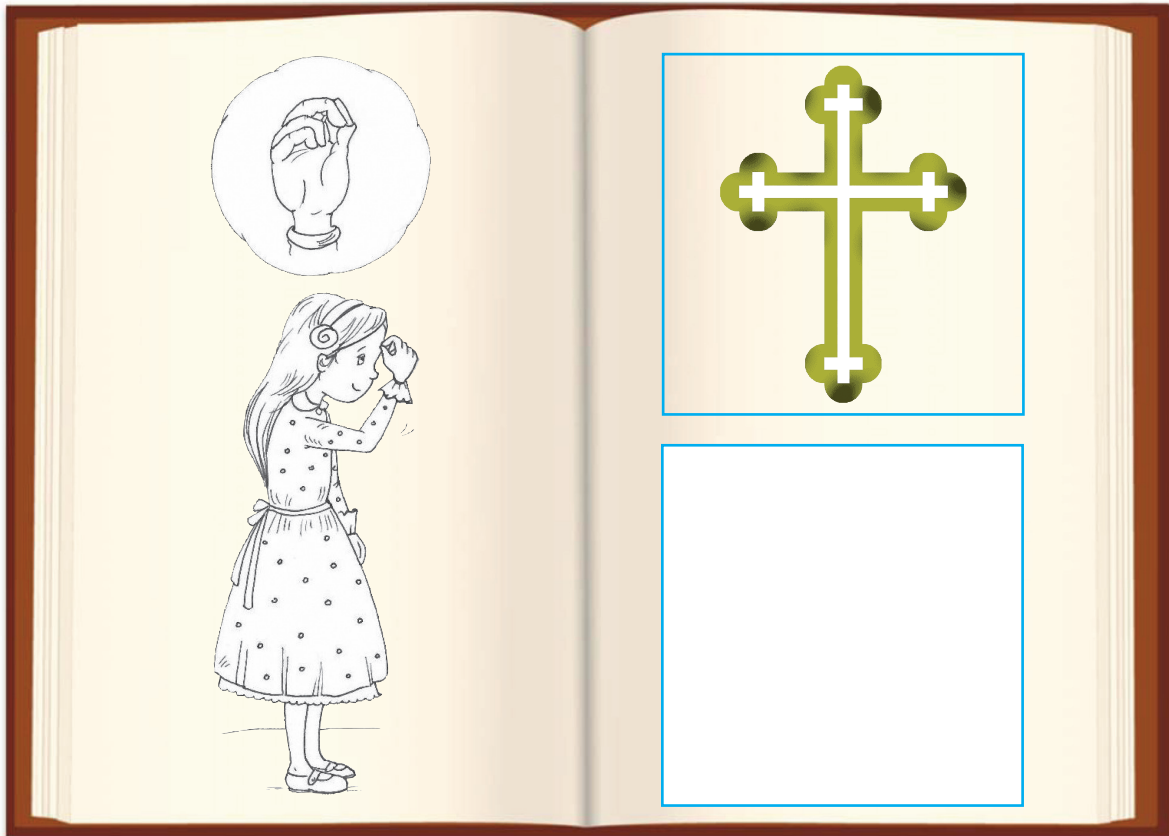

ÎNVAȚĂ, COLOREAZĂ ȘI DESENEAZĂ!

a) Există rugăciuni speciale care se rostesc la intrarea în biserică și înaintea anumitor icoane, pe care le poți găsi în *Cartea de rugăciuni*.

b) Colorează fetița care se închină, apoi desenează în dreptunghiul alăturat o cruce, după modelul dat:

EXERCIȚII ȘI JOCURI

1. Spune ce ai face dacă... :

- a) ...ai fi invitat să participi la slujba de Botez a unei rude?
- b) ...ai fi la biserică de ceva timp, iar slujba ar mai dura?
- c) ...ai merge în excursie la o mănăstire?
- d) ...ai fi chemat alături de familie, să plantezi flori în curtea bisericii?

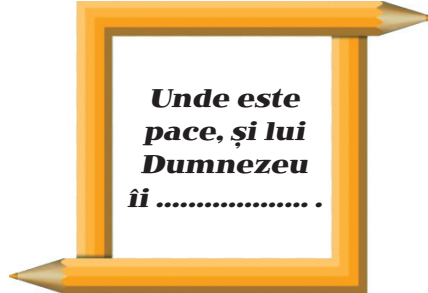

Interior de biserică

2. Jocul proverbelor. Câteva cuvinte din proverbele de mai jos s-au rătăcit: *politețe, tot, Dumnezeu, place*. Scrie-le pe spațiile punctate, la locul potrivit. Apoi discută la clasă despre înțelesul lor. Ține minte că este foarte important să fii bun și să te porți frumos nu numai la biserică, ci în orice împrejurare!

CE ÎNVĂȚĂM DE LA...

...scoica de perle?

Anumite scoici produc perle, care sunt considerate pietre prețioase rare și foarte frumoase. Până se formează o perlă durează între 10 și 20 de ani. Asemănător, este nevoie de răbdare, de străduință și de educație continuă pentru a crește și a ne dezvolta frumos noi, oamenii. La fel, pentru a spori în iubirea față de Dumnezeu și în tot binele.

◆ *Ce poți face pentru a fi și tu asemenea unei perle?*

PORTOFOLIU

Pe o foaie A4, alcătuieste o listă cu cinci reguli pe care le consideri necesare la intrarea în spațiul bisericii. Adaugă fișa la portofoliu.

◆ **Indicație:** Poți însoți lista cu desene corespunzătoare.

NE ARĂTĂM EVLAVIA CÂND PĂȘIM ÎN CASA DOMNULUI.

Lecția 6

CE FAC EU PENTRU BISERICA MEA

◆ Analizează imaginea și prezintă cele observate.

Ca membri ai Bisericii, copiii participă la sfintele slujbe și se pot implica în **proiectele** desfășurate de comunitatea credincioșilor. Astfel, ei întâlnesc prilejuri de a învăța ce înseamnă **colaborarea** și **ajutorarea** altor persoane cu diverse nevoi. Unele activități ale bisericii sunt special dedicate copiilor: ateliere de creație, repetiții pentru cor, excursii, tabere de vară etc.

SFATUL BUNICILOR

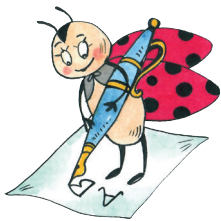
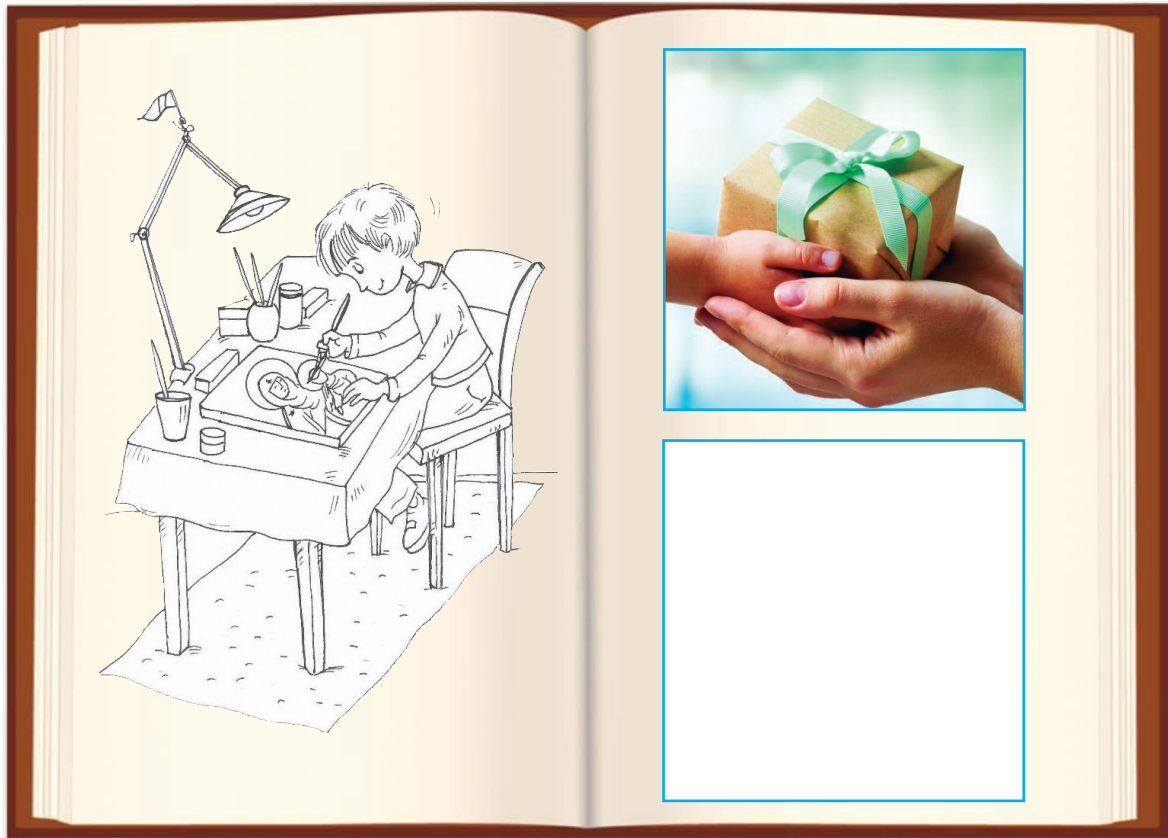
ÎNVAȚĂ, COLOREAZĂ ȘI DESENEAZĂ!

a) Chiar dacă ești mic, rugăciunea ta și fapta bună pe care o faci sunt foarte importante. Ele pot aduce o rază de soare în sufletele celor aflați în nevoi.

b) Colorează băiețelul care pictează o icoană, apoi desenează în dreptunghiul alăturat mâinile de copil care oferă un cadou, după model:

EXERCITII ȘI JOCURI

1. Discută despre rolurile și responsabilitățile persoanelor din biserică: preot, cântăreți, credincioși de vârste diferite.

- ◆ Tu cum te implici la biserica din apropierea casei tale?
- ◆ Ce sfânt ocrotitor are biserica la care mergi?

La Sfânta Liturghie

2. Miniconcurs. Descoperă și notează mesajul de mai jos, ținând cont de faptul că fiecărui număr îi corespunde o literă. Câștigă acela care îl decodifică primul în mod corect!

1 = A	6 = E	11 = R
2 = Ă	7 = F	12 = S
3 = B	8 = I	13 = T
4 = C	9 = N	14 = Ț
5 = D	10 = P	15 = U

4 11 6 5 8 9 14 1 12 6 1 11 1 13 2

10 11 8 9 7 1 10 13 6 3 15 9 6

CE ÎNVĂȚĂM DE LA...

...furnici?

Acestea au un spirit de echipă foarte dezvoltat: se susțin, se apără, chiar se învață una pe alta, în cadrul mușuroiului. Fiecare deține un rol anume, pe care îl respectă, spre binele tuturor. Ele reprezintă un exemplu de bună organizare și colaborare, atât pentru societate în general, cât și pentru comunitatea celor credincioși.

◆ *Ce învățături desprinzi din comportamentul furnicilor?*

PORTOFOLIU

🍃 Gândește-te la trei propuneri de activitate pentru biserica de care aparții. Notează denumirea acestora pe o foaie A4, pentru portofoliu.

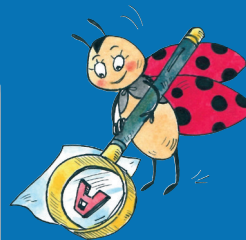
◆ **Indicație:** Poți adăuga desene sugestive.

TE POȚI IMPLICA ÎN PROIECTELE PENTRU COPII, DIN BISERICĂ!

RECAPITULARE – CAPITOLUL I

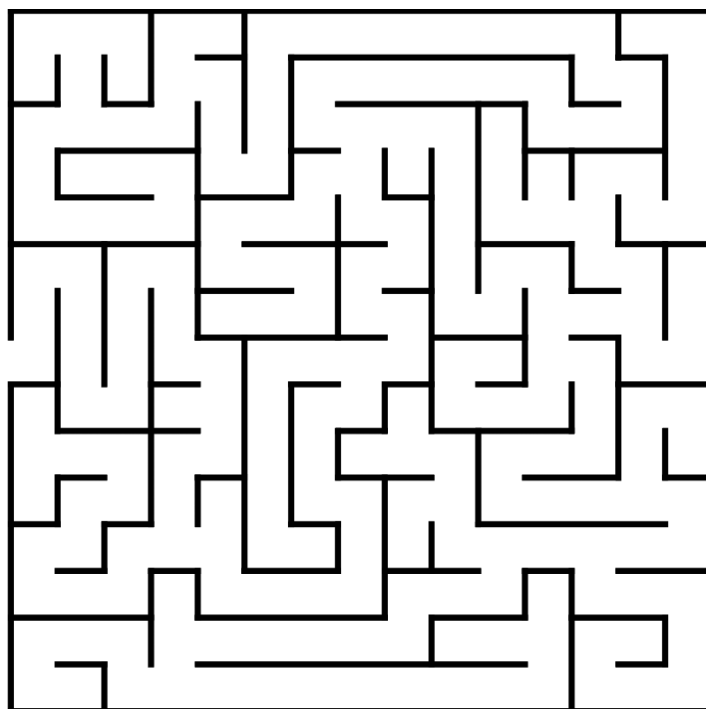
Îți vei aminti ușor,
ce ai învățat
cu spor!

1. Privește imaginile de mai jos și discută despre forma, alcătuirea și importanța unei biserici.

2. Ajută-i pe copii să ajungă la biserică, prin labirintul de mai jos:

3. Unește cuvintele cu imaginile potrivite, apoi precizează la ce folosește fiecare obiect:

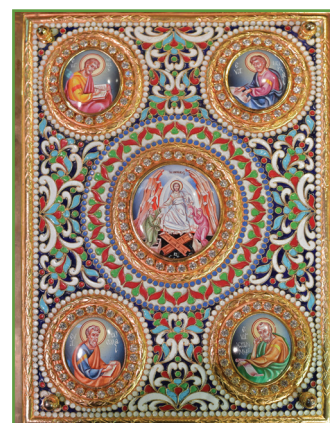
Icoană

Sfeșnic

Clopot

Cruce

Evanghelie

EVALUARE – CAPITOLUL I

Vei fi foarte
mulțumit, de tot
ce ți-ai însușit!

1. Formulează propoziții, pornind de la imaginile date. **Exemplu:** Copiii participă la un proiect religios.

4 propoziții - FB;
3 propoziții - B;
2 propoziții - S.

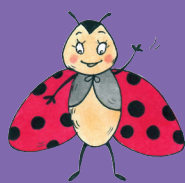

2. Jocul silabelor. Colorează identic câte două baloane care conțin silabe potrivite, încât să formezi cuvinte, după model. Notează cuvintele pe caiet.

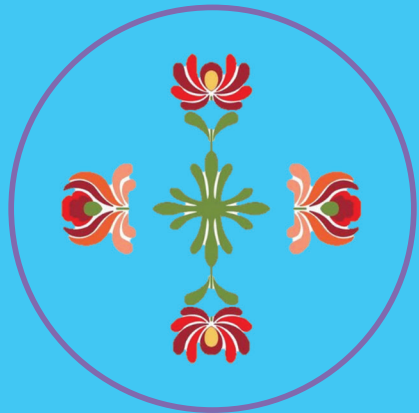
5 cuvinte - FB;
3 cuvinte - B;
un cuvânt - S.

Capitolul II

OMUL ESTE FIINȚA CARE CREDE ÎN DUMNEZEU

Studiază cu noi lecțiile următoare:

1. Omul ascultă cuvântul lui Dumnezeu
2. Omul se bucură de creația lui Dumnezeu
3. Biblia ne vorbește despre oameni credincioși
4. Sfinții Apostoli sunt modele de credință
5. Ce înseamnă să fii un om credincios

- ➡ Recapitulare
- ➡ Evaluare

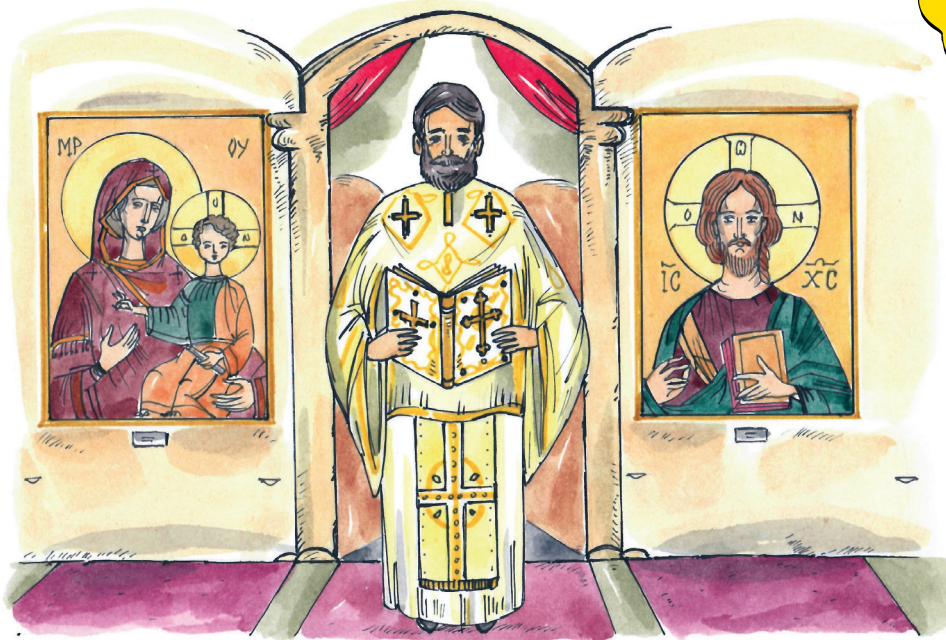

Lecția 1

OMUL ASCULTĂ CUVÂNTUL LUI DUMNEZEU

Despre
ce învață
creștinii
la biserică?

◆ Din ce carte crezi că citește preotul din imaginea de mai sus?

În biserică auzim cuvântul lui Dumnezeu, vestit de preoți. El este cuprins în cartea numită **Biblie**. Aceasta conține nenumărate comori de înțelepciune și prezintă **iubirea lui Dumnezeu** față de om și față de creație. Din *Biblie* aflăm multe dintre învățăturile și minunile Domnului nostru Iisus Hristos. Noi ascultăm și împlinim cu bucurie cuvântul lui Dumnezeu!

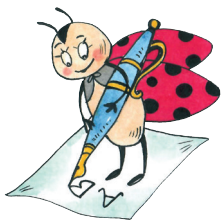
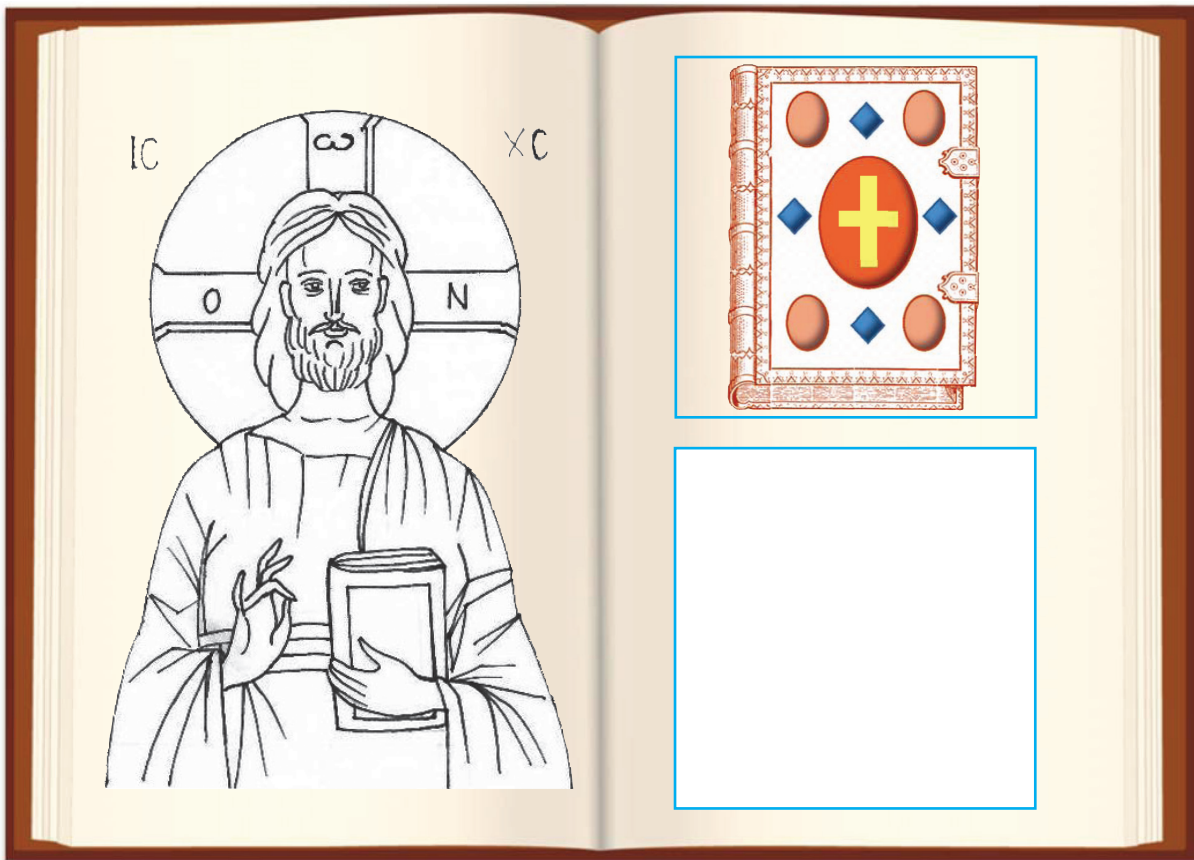
SFATUL BUNICILOR

ÎNVAȚĂ, COLOREAZĂ ȘI DESENEAZĂ!

a) Pe lângă Biblie și Biserică, putem primi învățături de credință în familie, la școală, din alte cărți, precum și prin intermediul Internetului, televiziunii și radioului.

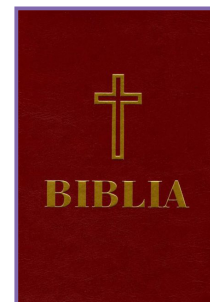
b) Colorează icoana Mântuitorului Hristos de mai jos, iar alături desenează Sfânta Evanghelie, din care citește preotul, după modelul dat:

EXERCIȚII ȘI JOCURI

1. Descoperă propoziția din careu, prin eliminarea literelor în plus. Colorează cuvintele acesteia.

O	B	I	B	L	I	A
A	M	E	S	T	E	R
M	C	A	R	T	E	A
S	F	Â	N	T	Ă	L

Copertă de Biblie

2. Jocul proverbelor. Multe dintre cuvintele înțelepte ale Bibliei au fost exprimate sub forma unor proverbe. Găsește jumătățile de propoziții care se potrivesc și vei descoperi proverbe pline de învățăminte:

1. *Pomul se cunoaște după roade,*

culege furtună.

2. *Ce ție nu-ți place,*

altuia nu-i face.

3. *Prietenul la nevoie*

iar omul după fapte.

4. *Cine seamănă vânt*

se cunoaște.

CE ÎNVĂȚĂM DE LA...

...copaci?

Un minunat exemplu de statornicie ne este oferit de către copaci. Când este furtună și bate vântul, ei rămân fixați în pământ, prin rădăcinile adânci. În același fel, orice s-ar întâmpla, credincioșii păstrează în suflet cuvintele Domnului din Biblie. Ele îi întăresc în toate împrejurările și îi ajută să depășească problemele apărute.

◆ *De ce crezi că sunt atât de puternice cuvintele Bibliei?*

PORTOFOLIU

Realizează copertele Bibliei, cu ajutorul unei foi A4 îndoită pe jumătate. Pe partea din interior, notează cuvintele Mântuitorului, din Sfânta Scriptură: *Cel ce are poruncile Mele și le păzește, acela este care Mă iubește.*

◆ **Indicație:** Desenează o cruce pe prima copertă.

OMUL CREDINCIOS ÎMPLINEȘTE CUVÂNTUL LUI DUMNEZEU.

Lecția 2

OMUL SE BUCURĂ DE CREAȚIA LUI DUMNEZEU

Ce a creat Dumnezeu?

◆ Privește imaginea și relatează despre o excursie recentă în natură.

Dumnezeu a creat întregul univers, prin puterea Sa nemărginită. La final, El L-a creat pe **om**, cea mai importantă dintre făpturi. Din iubire, Dumnezeu i-a oferit omului cele necesare vieții, care să îl bucure prin **ordinea și frumusețea** lor. La rândul său, omul respectă creația, prin **protejarea mediului înconjurător**. Tot ce a creat Dumnezeu a fost foarte bun.

SFATUL BUNICILOR

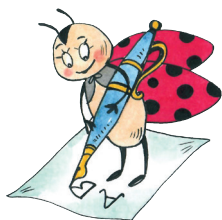
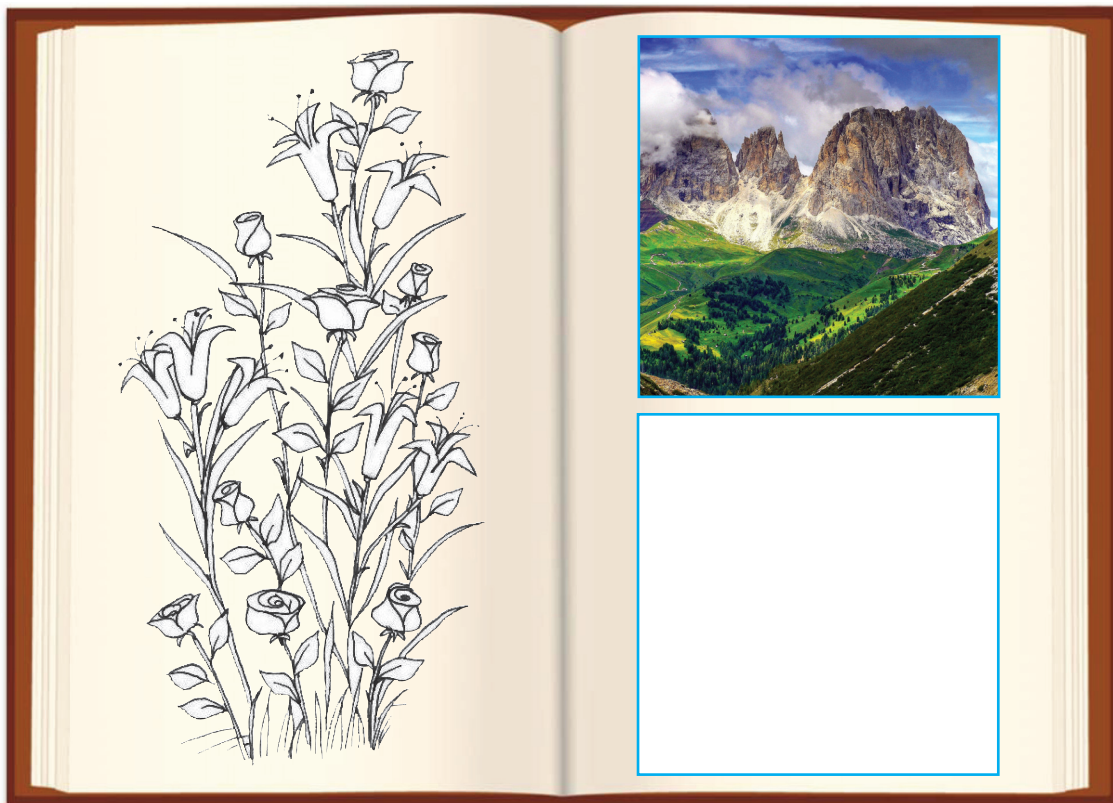

ÎNVAȚĂ, COLOREAZĂ ȘI DESENEAZĂ!

a) Spre deosebire de alte ființe, omul a fost creat cu trup și suflet. Prin intermediul lor, omul poate cunoaște și folosi elementele creației, dar se și poate apropia de Dumnezeu.

b) Colorează pâlcul de flori de mai jos, iar în caseta alăturată desenează un peisaj de munte, după model:

EXERCITII ȘI JOCURI

1. Alcătuieste oral propoziții cu următoarele cuvinte:

creație

natură

trup

suflet

om

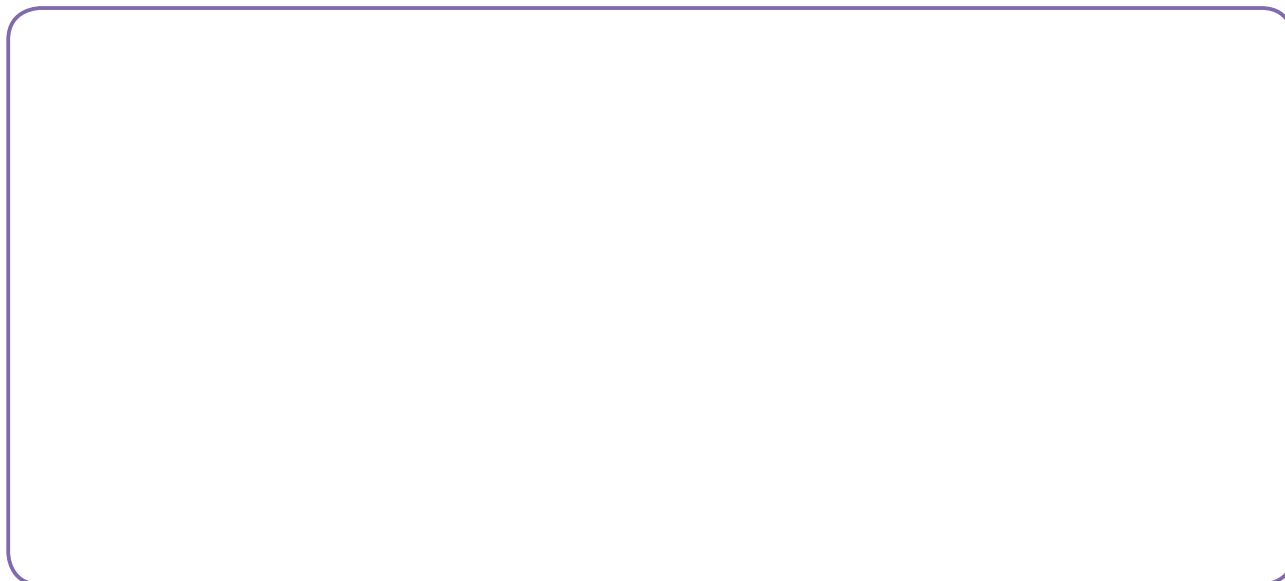
Dumnezeu

Crearea peștilor și a păsărilor

2. Miniconcurs. Organizați un concurs de desenat pe tema *Eu iubesc natura!*, timp de opt minute. Respectați următoarele reguli: utilizați caseta de mai jos; desenați minimum trei elemente din natură; colorați întregul desen. Cele mai bune lucrări pot fi premiate.

CE ÎNVĂȚĂM DE LA...

...crin?

Această floare este foarte frumoasă, elegantă, dar și plăcut mirositoare. Poate avea diverse culori: alb, portocaliu, galben, roz, roșu ș.a. Există peste 100 de tipuri de crin, care ne încântă cu aspectul și parfumul lor. Astfel, observăm că Dumnezeu este un Creator minunat, care ne oferă atât de multă frumusețe și bucurie, pornind de la o singură floare!

◆ *Tu ce simți atunci când privești o floare?*

PORTOFOLIU

Utilizează tehnica mozaicului și realizează un minicolaj pe o foaie de carton A4, cu privire la elementele preferate din natură.

◆ **Indicație:** Apelează la profesor sau la învățător, pentru detalii despre această tehnică, folosită frecvent la arte vizuale și abilități practice.

OMUL RESPECTĂ ȘI SE BUCURĂ DE CREAȚIA LUI DUMNEZEU.

Lecția 3

BIBLIA NE VORBEȘTE DESPRE OAMENI CREDINCIOȘI

Cum se comportă un om credincios?

Sf. Proroc Moise

Sf. Ioan Botezătorul

◆ Discută cu profesorul despre calități ale celor doi sfinți reprezentați mai sus.

Biblia arată importanța credinței în Dumnezeu. Oamenii credincioși își pun încrederea în El, în tot ce fac. În Sfânta Scriptură descoperim exemple de oameni cu credință puternică, dintre care cea mai importantă este **Fecioara Maria**. Pe lângă aceasta, amintim pe: **Sfântul Proroc Moise**, care a primit *Cele zece porunci* și pe **Sfântul Proroc Ioan**, care L-a Botezat pe Domnul Iisus.

SFATUL BUNICILOR

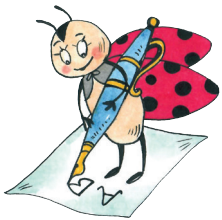
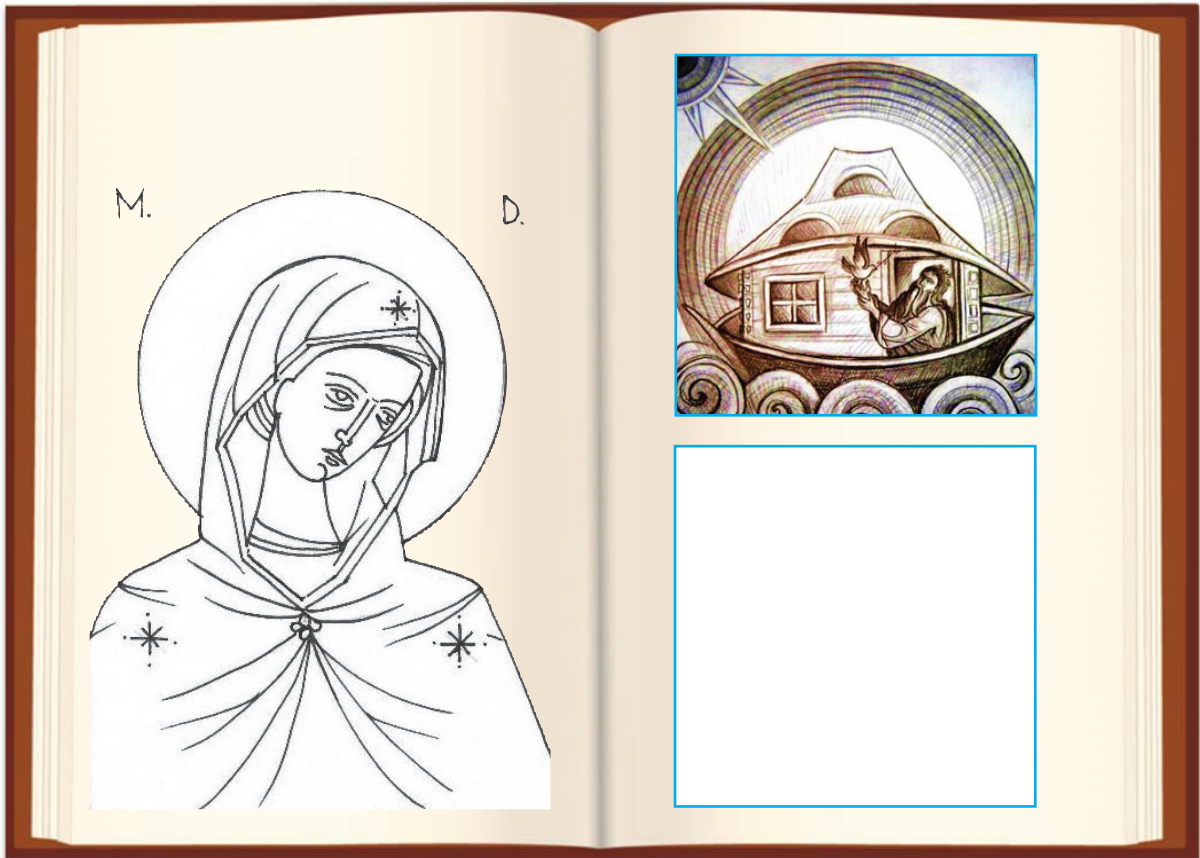

ÎNVAȚĂ, COLOREAZĂ ȘI DESENEAZĂ!

a) Cele două părți ale Bibliei sunt: Vechiul Testament și Noul Testament. În ambele se vorbește despre oameni care s-au apropiat de Dumnezeu prin credință și fapte bune.

b) Colorează icoana Maicii Domnului, iar alături desenează-l pe Dreptul Noe în corabie, având deasupra curcubeul, după model:

EXERCIȚII ȘI JOCURI

1. Combină silabele de mai jos pentru a descoperi două calități ale unui om credincios. Alcătuieste apoi propoziții cu aceste cuvinte.

TE

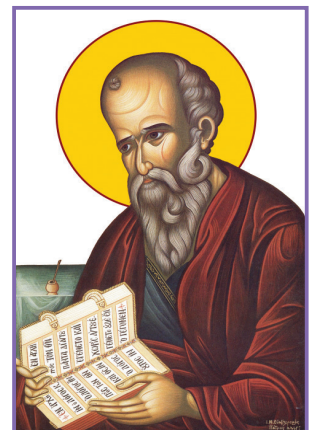
IU

LEPT

BI

ÎN

TOR

Sfântul Apostol Ioan

2. Jocul ghicitorilor. Pornind de la următoarele ghicitori, identifică Sfinții din Vechiul și din Noul Testament și scrie-le numele pe spațiile punctate:

A. L-a născut pe Fiul Sfânt,
Domnul venit pe pământ.
(.....)

C. Proroc mare și vestit,
Zece porunci a primit.
(.....)

B. Un sfânt binecuvântat,
În corabie salvat.
(.....)

D. Pe Domnul L-a arătat,
Atunci când L-a botezat.
(.....)

CE ÎNVĂȚĂM DE LA...

...munți?

Muntele neclintit se înalță falnic spre cer și ne încântă prin peisajele și bogățiile sale: izvoare răcoroase, arbori, flori, iarbă, animale și păsări. Asemenea munților, creștinii statornici în credință și iubire au multe calități, precum: răbdarea, iertarea, bunătatea, blândețea și se fac remarcăți de către ceilalți!

◆ *Pe tine ce te impresionează la un creștin?*

PORTOFOLIU

◆ Caută pe Internet, în surse recomandate de profesor și de părinți, informații despre Dreptul Noe. Notează-le pe o foaie A4 și adaugă fișa la portofoliu.

◆ **Indicație:** Poți desena și corabia (arca) lui Noe, pe aceeași fișă.

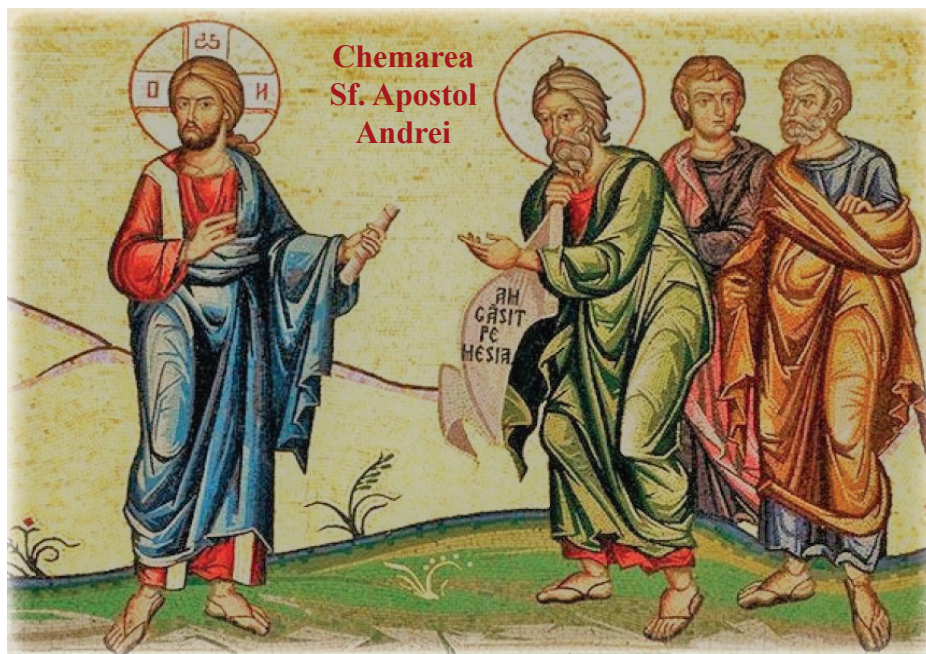
OMUL CREDINCIOS ÎL IUBEȘTE ȘI ÎL ASCULTĂ PE DUMNEZEU.

Lecția 4

SFINȚII APOSTOLI SUNT MODELE DE CREDINȚĂ

Ce înseamnă „apostol”?

◆ Observă imaginea și discută cu profesorul despre chemarea Sfinților Apostoli.

Domnul Iisus Hristos a ales 12 bărbați credincioși, care L-au urmat și au devenit apostoli și prieteni ai Săi. Primul chemat dintre apostoli a fost **Sfântul Andrei**, care a răspândit credința creștină și în țara noastră. Toți apostolii au vestit popoarelor **Învierea Domnului**, **învățăturile** și **minunile** la care au fost martori. Astfel, Sfinții Apostoli sunt modele de credință pentru creștini.

SFATUL BUNICILOR

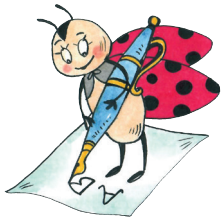
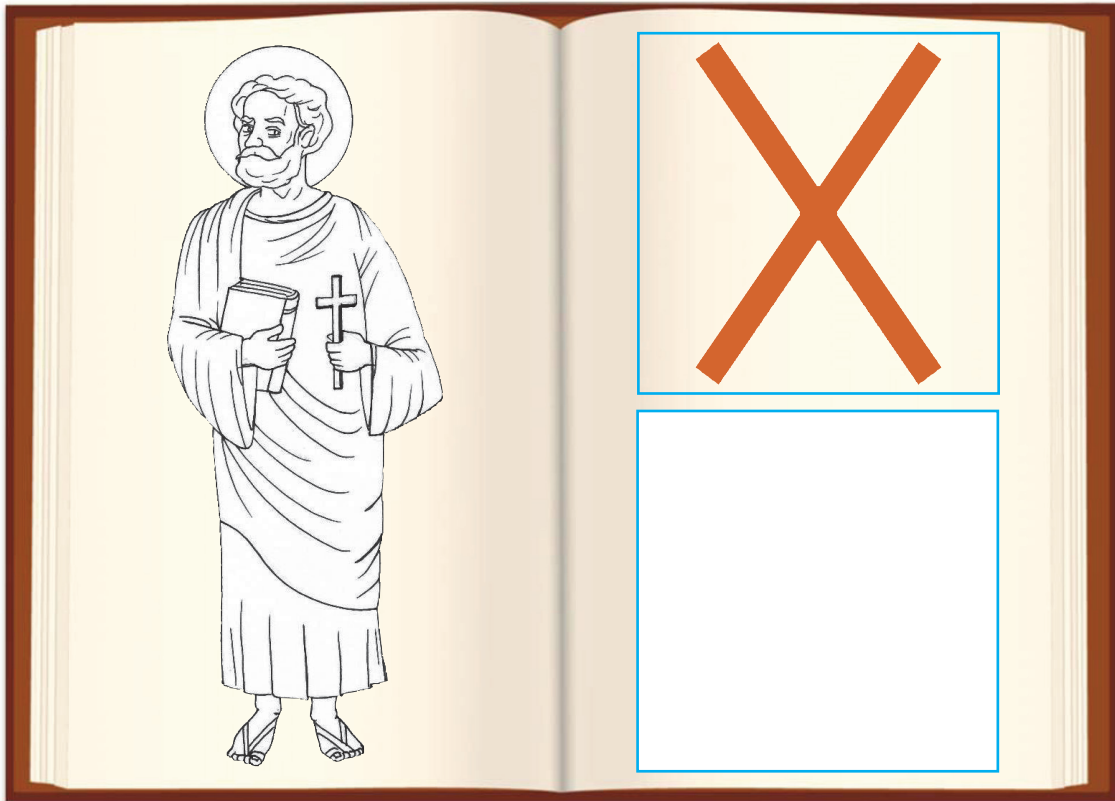
ÎNVAȚĂ, COLOREAZĂ ȘI DESENEAZĂ!

a) Sfântul Apostol Petru, fratele Sfântului Andrei, a mărturisit înaintea tuturor despre Domnul Iisus: *Tu ești Hristosul, Fiul lui Dumnezeu Celui viu.*

b) Colorează icoana Sfântului Apostol Petru de mai jos, iar alături desenează crucea Sfântului Andrei, potrivit modelului dat:

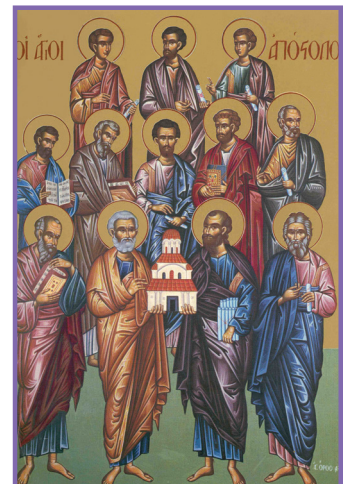

EXERCIȚII ȘI JOCURI

1. Încercuiește enunțurile corecte, privitoare la Sfinții Apostoli:

Sfinții Apostoli

- a) au fost prietenii lui Hristos.
- b) au răspândit credința creștină în lume.
- c) au fost în număr de 14.
- d) au vestit Învierea Domnului.
- e) sunt modele de credință pentru noi.

Sfinții Apostoli

2. Jocul întrebărilor. Grupați-vă în patru echipe. Profesorul va adresa fiecărei echipe câte trei întrebări, în legătură cu lecția studiată. Orice răspuns corect va fi punctat în favoarea echipei respective, iar la final se va face un clasament. Exemple de întrebări:

- 😊 Cine au fost Sfinții Apostoli?
- 😊 Câți apostoli a avut Domnul Hristos?
- 😊 Care apostol a răspândit credința în țara noastră?
- 😊 Cum îl chema pe fratele acestuia?
- 😊 Ce rol au avut de îndeplinit Sfinții Apostoli?
- 😊 În ce dată este sărbătorit Sfântul Apostol Andrei?
- 😊 Ce a mărturisit Sfântul Apostol Petru?
- 😊 De ce îi cinștim pe Sfinții Apostoli?

Sfântul Apostol Andrei în Dobrogea

CE ÎNVĂȚĂM DE LA...

🌿 ...pădădie?

Deseori nebăgată în seamă, pădădia este o plantă medicinală des utilizată, care ajută și albinele, fiind o sursă de polen. Se înmulțește foarte ușor, iar semințele ei sunt purtate de vânt peste tot. Prin comparație, câțiva oameni simpli și credincioși au ajuns apostolii lui Hristos și au răspândit învățăturile Sale până la marginile lumii.

✦ *Cu ce se compară semințele de pădădie?*

PORTOFOLIU

🌿 Discută cu profesorul despre tradiții românești de Sfântul Andrei. Notează una dintre ele pe o foaie A4 și adaugă fișa la portofoliu.

✦ **Indicație:** Poți decupa și lipi pe fișă o imagine sugestivă.

SFINȚII APOSTOLI AU AJUTAT LA ÎNTĂRIREA BISERICII.

Lecția 5

CE ÎNSEAMNĂ SĂ FII UN OM CREDINCIOS

◆ Realizează un dialog imaginar, pornind de la imaginea dată.

Omul credincios **Îl iubește** pe Dumnezeu mai presus de orice, iar pe semenii săi îi iubește ca pe sine însuși. Cel credincios se roagă, citește din Biblie și arată respect față de toți. Creștinul adevărat își manifestă credința prin **fapte bune**, oriunde s-ar afla: acasă, în societate, la biserică și la școală. El este corect, sincer, milostiv, harnic și mărturisește credința în Dumnezeu.

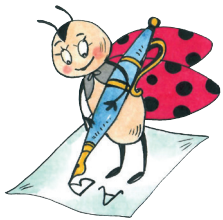
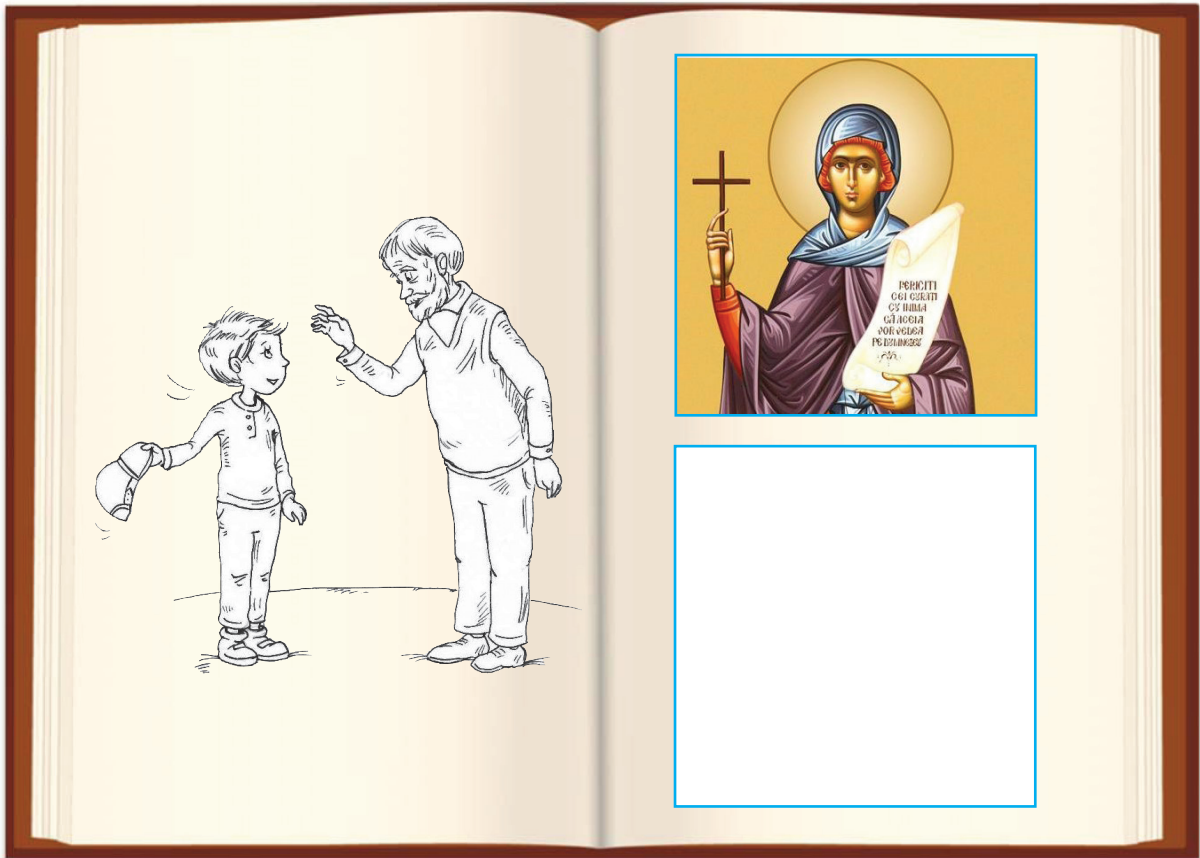
SFATUL BUNICILOR

ÎNVAȚĂ, COLOREAZĂ ȘI DESENEAZĂ!

a) Sfinții au împlinit cuvântul lui Dumnezeu și au devenit modele de credință pentru noi. Prin exemplul vieții lor, ei ne învață să fim oameni buni și plăcuți lui Dumnezeu.

b) Colorează imaginea de mai jos, iar alături desenează icoana Sfintei Cuvioase Parascheva de la Iași, potrivit modelului dat:

EXERCIȚII ȘI JOCURI

1. Ordonează cuvintele de mai jos, încât să obții propoziții corecte, scriind în casete numărul corespunzător:

a) bune. Credința prin dovedită este fapte
○ ○ ○ ○ ○ ○

b) credincios este harnic. Omul și corect
○ ○ ○ ○ ○ ○

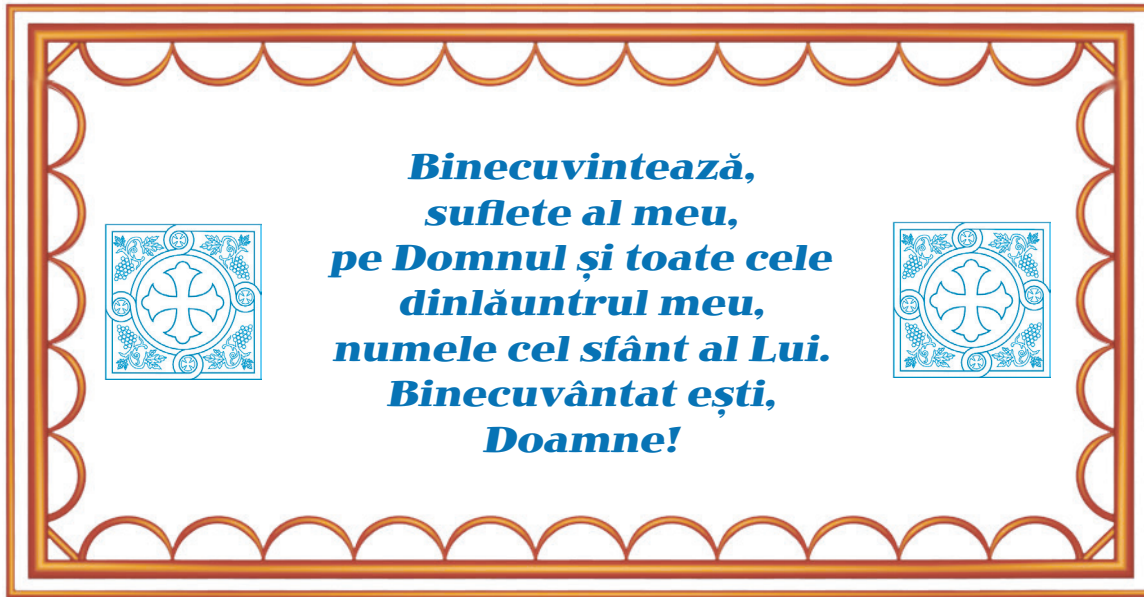

Sfinții Români

2. Cântec religios. Cel credincios Îl binecuvintează pe Dumnezeu din tot sufletul. Audiază cântarea religioasă *Binecuvintează, suflete al meu, pe Domnul*, care se intonează în cadrul Sfintei Liturghii.

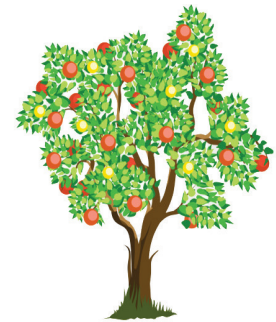

CE ÎNVĂȚĂM DE LA...

 ...pomii fructiferi?

Atunci când înfloresc, pomii fructiferi aduc bucurie prin frumusețea și parfumul florilor. Când rodesc, ei își oferă cu dărnicie fructele lor, celor care le culeg. Prin comparație, la timpul potrivit, omul credincios săvârșește fapte bune, de care se bucură semenii săi și îngerii din ceruri.

◆ *Cu ce putem compara fructele pomilor?*

PORTOFOLIU

 Desenează pe o foaie A4 un pom fructifer. Scrie pe fiecare fruct o calitate a omului credincios.

◆ **Indicație:** Poți să notezi la baza pomului cuvintele Domnului Iisus: *Orice pom bun face roade bune.*

OMUL CREDINCIOS SE CUNOAȘTE DUPĂ FAPTELE BUNE.

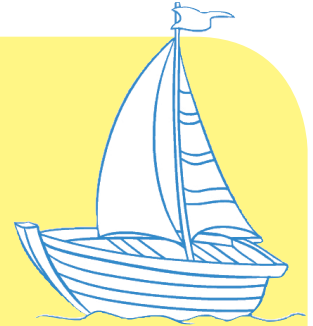

LECTURĂ SUPLIMENTARĂ

Din viața Sfântului Apostol Petru

Unul dintre cei 12 Sfinți Apostoli a fost Simon Petru, fratele Sfântului Apostol Andrei. Petru era de meserie pescar, cu multă experiență, dar neștiutor de carte. Primind înțelepciune și putere de la Dumnezeu, a vestit multor popoare Învierea lui Hristos și învățăturile Sale. El însuși a primit puterea de a face minuni, spre ajutorul celor credincioși.

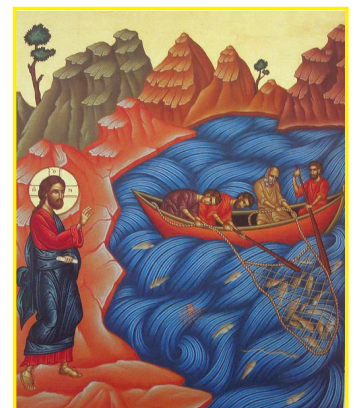
Este cunoscut drept un apostol curajos, drept și iubitor. Simon Petru este printre puținii apostoli care L-au văzut pe Mântuitorul strălucind, ziua, pe un munte. Atunci s-a bucurat foarte mult și s-a convins încă o dată că Iisus este Fiul lui Dumnezeu.

A existat și un moment în care lui Petru i-a fost teamă să spună că este apostol și prieten al Domnului Hristos. Ba chiar, de frică, a zis de trei ori că nu-L cunoaște pe Iisus. Însă, după ce și-a dat seama că a greșit, a plâns și a cerut iertare. După Înviere, Mântuitorul l-a întrebat tot de trei ori: *Simone, fiul lui Iona, Mă iubești?* Iar Petru a răspuns: *Da, Doamne, Tu știi că Te iubesc.* Atunci a fost iertat pe deplin.

Sfântul Apostol Petru este sărbătorit în data de 29 iunie.

Ascultă lectura citită de profesor și răspunde la întrebări:

- ◆ Ce meserie a avut Sfântul Petru înainte de a fi apostol?
- ◆ Pentru ce greșală și-a cerut iertare Apostolul Petru?
- ◆ Prin ce s-a remarcat acest Sfânt Apostol?

Pescuirea minunată

RECAPITULARE – CAPITOLUL 2

Îți vei aminti ușor,
ce ai învățat
cu spor!

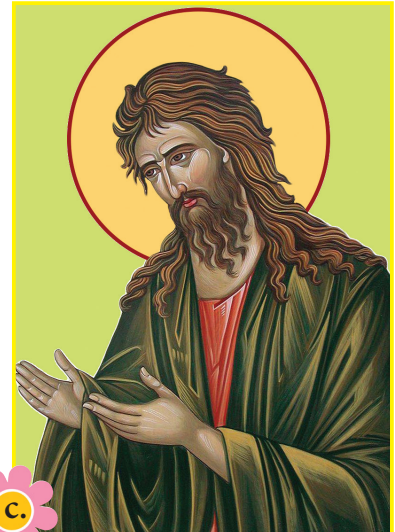

1. Identifică persoanele biblice din imaginile de mai jos și scrie-le numele în casetele de sub icoane:

a.

.....

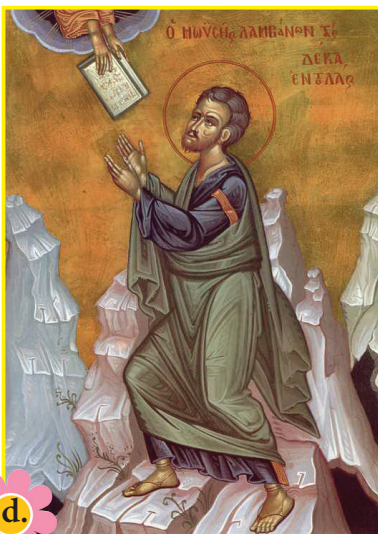
c.

.....

b.

.....

d.

.....

e.

.....

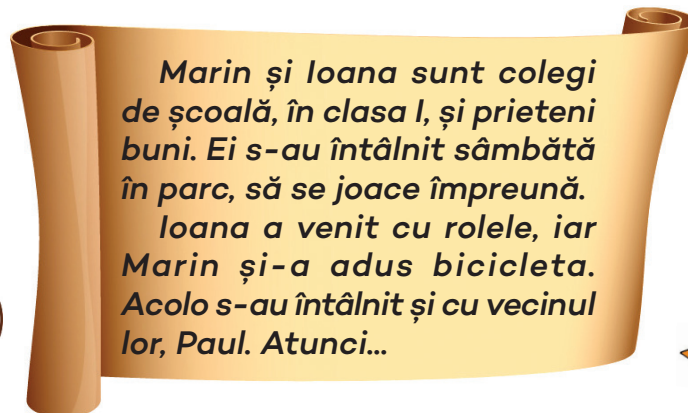
2. În fiecare casetă de mai jos s-a strecurat un intrus. Găsește-l și taie-l cu o linie!

3. Unește ceea ce se potrivește, trasând săgeți corespunzătoare între cele două coloane:

a) Primul chemat dintre Sfinții Apostoli.	cuvinte și fapte bune
b) Motivul pentru care a fost creată lumea.	Biblia
c) Prietenii lui Hristos.	Sfântul Andrei
d) Cartea sfântă a creștinilor.	Sfinții Apostoli
e) Mod de manifestare a unei persoane credincioase.	Vechiul și Noul Testament
f) Cele două părți ale Bibliei.	iubirea

4. Continuă povestirea de mai jos, astfel încât să arăți cum se comportă adevărații creștini. Dă-i un titlu potrivit.

Proiect școlar

Să îngrijim natura, darul lui Dumnezeu

1. Discutați la clasă despre posibilitatea realizării unui proiect cu privire la îngrijirea naturii. Puteți propune anumite activități sau să alegeți dintre următoarele:

- ⇒ plantarea unor copăcei/arbuști/flori în spațiul verde al școlii;
- ⇒ amenajarea unei mini-grădini de legume în spațiul care aparține școlii;
- ⇒ curățarea parcului din apropierea școlii;
- ⇒ colectarea bateriilor uzate în cutii speciale;
- ⇒ confecționarea unor obiecte din materiale reciclabile și organizarea unui concurs cu premii, pentru cele mai reușite lucrări.

2. Stabiliți împreună cu profesorul:

- ⇒ data și locul desfășurării proiectului;
- ⇒ durata acestuia;
- ⇒ participanții la proiect;
- ⇒ posibili parteneri, care asigură materialele necesare.

3. Realizați proiectul propus și analizați efectele acestuia la nivel local.

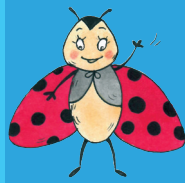
Sugestii

◆ Implicați-i și pe părinții voștri în proiect!

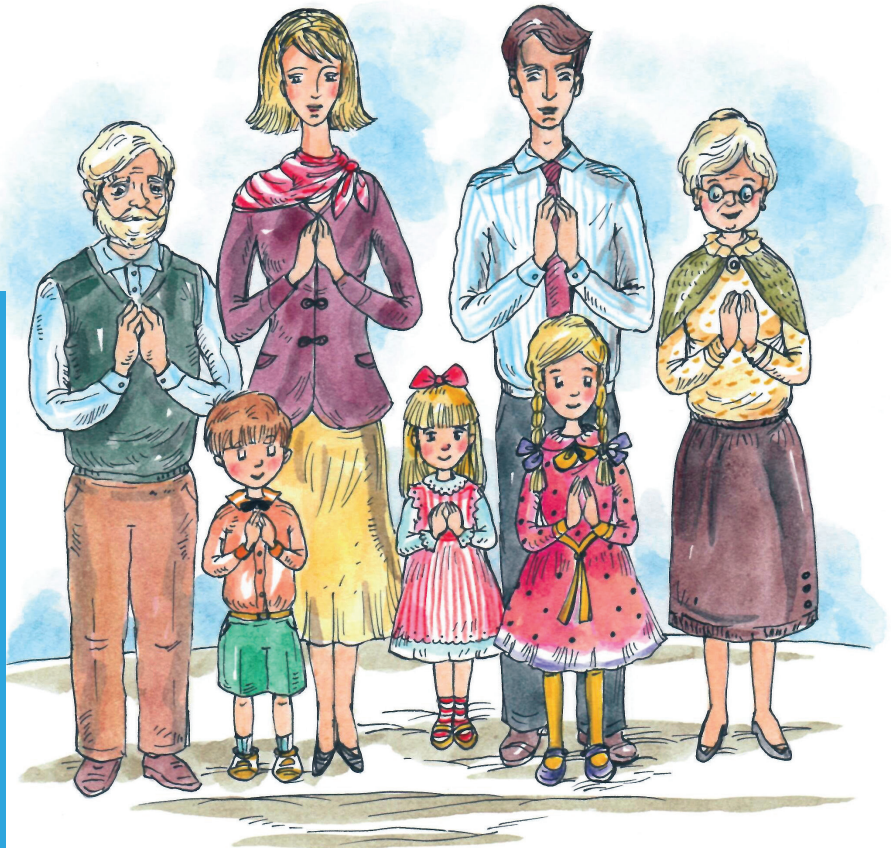
◆ Solicitați ajutorul și aprobarea direcțiunii școlii!

◆ La final, realizați un afiș despre rezultatele proiectului!

OMUL SE ROAGĂ LUI DUMNEZEU PENTRU SINE ȘI PENTRU ALȚII

**Studiază cu noi
lecțiile următoare:**

1. Rugăciunea și rugăminta
2. Omul vorbește cu Dumnezeu prin rugăciune
3. Când, unde și cui mă rog
4. Pentru cine mă rog
5. Binefacerile rugăciunii

- ☛ Lectură suplimentară
- ☛ Recapitulare
- ☛ Evaluare

Lecția 1

RUGĂCIUNEA ȘI RUGĂMINTEA

◆ Observă imaginea și imaginează-ți un dialog între cei doi copii.

Rugăciunea este, cel mai adesea, o **cerere adresată lui Dumnezeu**, cu încredere în răspunsul Său iubit. Ea se poate face oriunde și oricând, prin cuvinte rostite sau în gând. Când adresăm **cererea noastră semenilor**, ea se numește *rugămințe*. Aceasta se formulează politicos, din respect pentru libertatea celorlalți. Împlinirea rugăminților altora este o dovadă de bunătate.

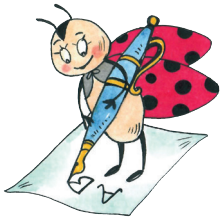
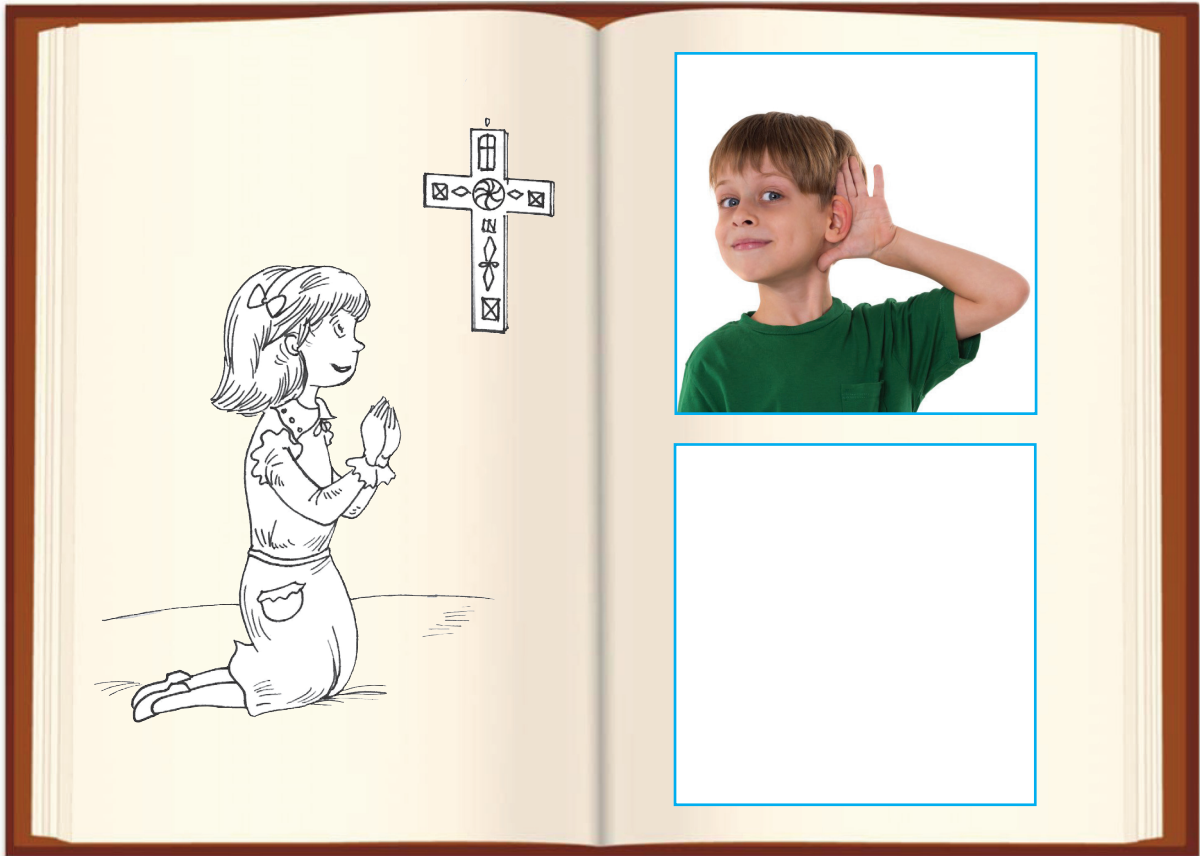
SFATUL BUNICILOR

ÎNVAȚĂ, COLOREAZĂ ȘI DESENEAZĂ!

a) Maica Domnului se roagă neîncetat Fiului ei, pentru toți oamenii, cu inima plină de iubire. De asemenea, sfinții și îngerii se roagă pentru noi.

b) Colorează fetița care se roagă, apoi desenează în caseta alăturată un copil gata să asculte o rugămintă, potrivit modelului:

EXERCIȚII ȘI JOCURI

1. Cui și cum ai formula o rugămintă, dacă ai fi într-o situație precum cele de mai jos?

- Ai avea nevoie de un creion colorat, pentru desen;
- Ai fi pierdut o jucărie în parc;
- Ai vrea să înveți să mergi pe bicicletă;
- Te-ai încurcat la o problemă de matematică;
- Nu știi cât e ceasul;
- Ai vrea să împrumuți o anumită carte de povești.

Te rog frumos!
Mulțumesc!
Cu plăcere!

2. Jocul ghicitorilor. Care este rugăciune și care este rugămintă? Scrie **R** în caseta care îți indică o rugăciune și **r** în caseta care îți indică o rugămintă! Explică alegerea făcută.

Doamne
miluiește!

Te rog să
mă suni mai des!

Ai vrea să mergem
în parc?

Poți să-mi împrumuți
un pix?

Ajută-mă, Doamne,
să învăț bine!

Te rog, Doamne,
fii cu mine mereu!

CE ÎNVĂȚĂM DE LA...

...guguștiuci?

Aceste păsări s-au obișnuit în ultimii ani cu oamenii, încât își construiesc cuiburile aproape de locuințele lor. Guguștiucii au învățat să fie prietenoși, să ceară de mâncare și se arată recunoscători prin cântecul lor. Avem astfel un exemplu de vietăți care solicită cele dorite și mulțumesc pentru ceea ce primesc, în felul lor.

◆ *La ce te îndeamnă exemplul guguștiucilor?*

PORTOFOLIU

Alcătuiește o rugăciune către Dumnezeu de minimum trei rânduri, în care să folosești cuvintele: *ajută-mă, Te rog, amin*. Notează această rugăciune pe o foaie A4, apoi adaugă fișa la portofoliu.

◆ **Indicație:** Te poți ruga pentru sănătate, pace, înțelegere și pentru bunăstare!

RUGĂCIUNILE ȘI RUGĂMINȚILE SE ÎMPLETESC ÎN VIAȚA NOASTRĂ!

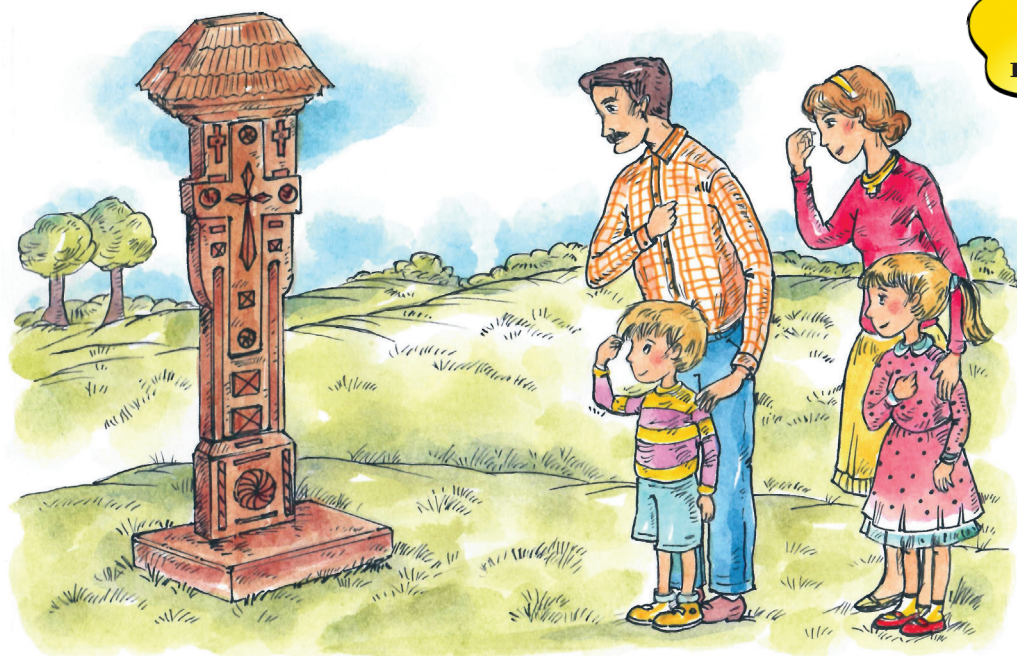

Lecția 2

OMUL VORBEȘTE CU DUMNEZEU PRIN RUGĂCIUNE

De câte feluri este rugăciunea?

◆ Discută despre închinarea la o troiță, pornind de la imaginea dată.

Oricând dorește, omul credincios poate dialoga cu Dumnezeu, prin rugăciune. În acest fel, omul se aseamănă îngerilor. Domnul este oricând gata să ne asculte și să ne răspundă. Ne putem ruga pentru a cere ceva, pentru a mulțumi sau pentru a-L slăvi ori lauda pe Creatorul nostru. Fiul lui Dumnezeu ne-a arătat cum să ne rugăm, atunci când a trăit pe pământ.

SFATUL BUNICILOR

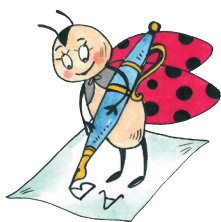

ÎNVAȚĂ, COLOREAZĂ ȘI DESENEAZĂ!

a) Domnul Iisus Hristos S-a rugat stăruitor Tatălui Său, pentru întărirea credinței creștinilor, pentru unirea lor și pentru sporirea lor în iubire adevărată.

b) Colorează icoana Mântuitorului la rugăciune, apoi desenează în caseta albă o troiță, după model:

EXERCIȚII ȘI JOCURI

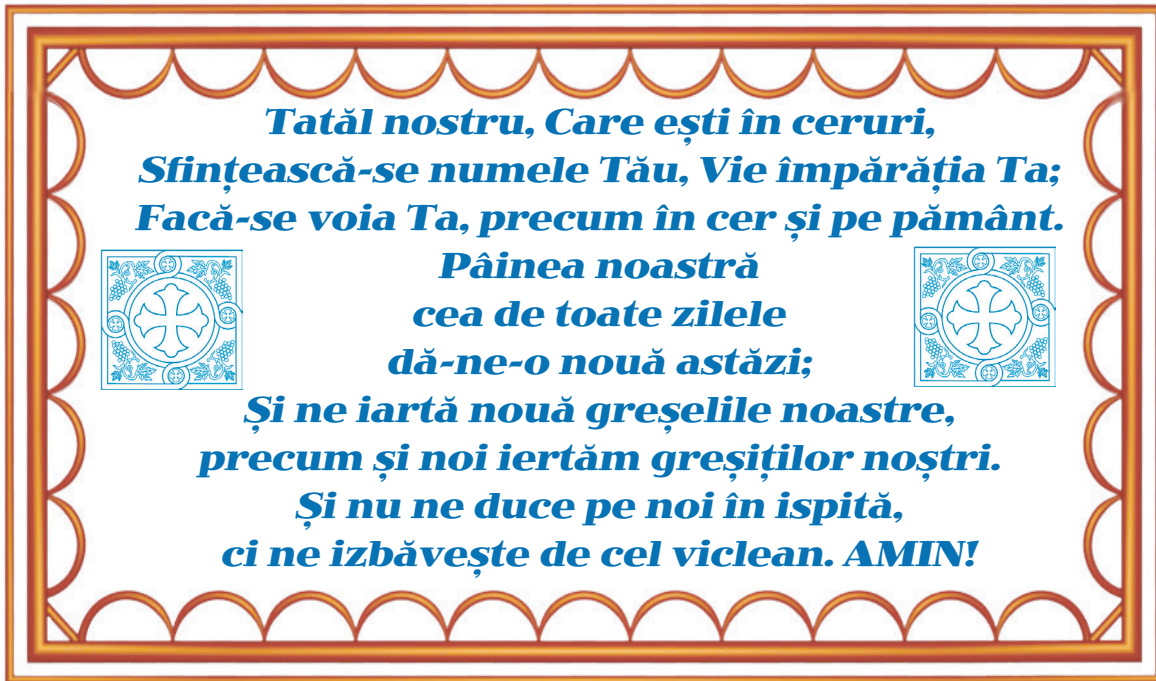
1. Completează spațiile punctate cu acele cuvinte care lipsesc, selectând din coloana alăturată:

Prin ....., omul poate vorbi cu Dumnezeu. Plin de iubire, Domnul ne ..... oricând. Fiul Său ne-a ..... cum să ne rugăm. Când ne rugăm, putem ..... cele necesare, Îi putem mulțumi sau putem aduce ..... lui Dumnezeu. Ce puternică este rugăciunea făcută din toată .....

inima
rugăciune
laude
învățat
cere
ascultă

2. Rugăciune. Domnul nostru Iisus Hristos ne-a lăsat un model de rugăciune, atunci când ne-a învățat rugăciunea *Tatăl nostru*. Audiază această rugăciune, cântată sau rostită în timpul Sfintei Liturghii.

CE ÎNVĂȚĂM DE LA...

...melc?

Melcii au o viteză redusă la deplasare. Totuși, ei parcurg distanțele necesare, cu răbdare. Uneori ei duc în spate o greutate mult mai mare decât corpul lor. Am putea învăța multe de la ei, chiar în privința rugăciunii. Când cerem ceva lui Dumnezeu, dorim să obținem imediat. Ar fi bine să așteptăm ca totul să se întâmple la momentul potrivit.

◆ *Tu când ai avut nevoie de răbdare în viață?*

PORTOFOLIU

Scrive rugăciunea *Tatăl nostru* pe o foaie A4, apoi adaugă fișa la portofoliu.

◆ **Indicație:** Scrie fiecare cuvânt al rugăciunii cu o altă culoare.

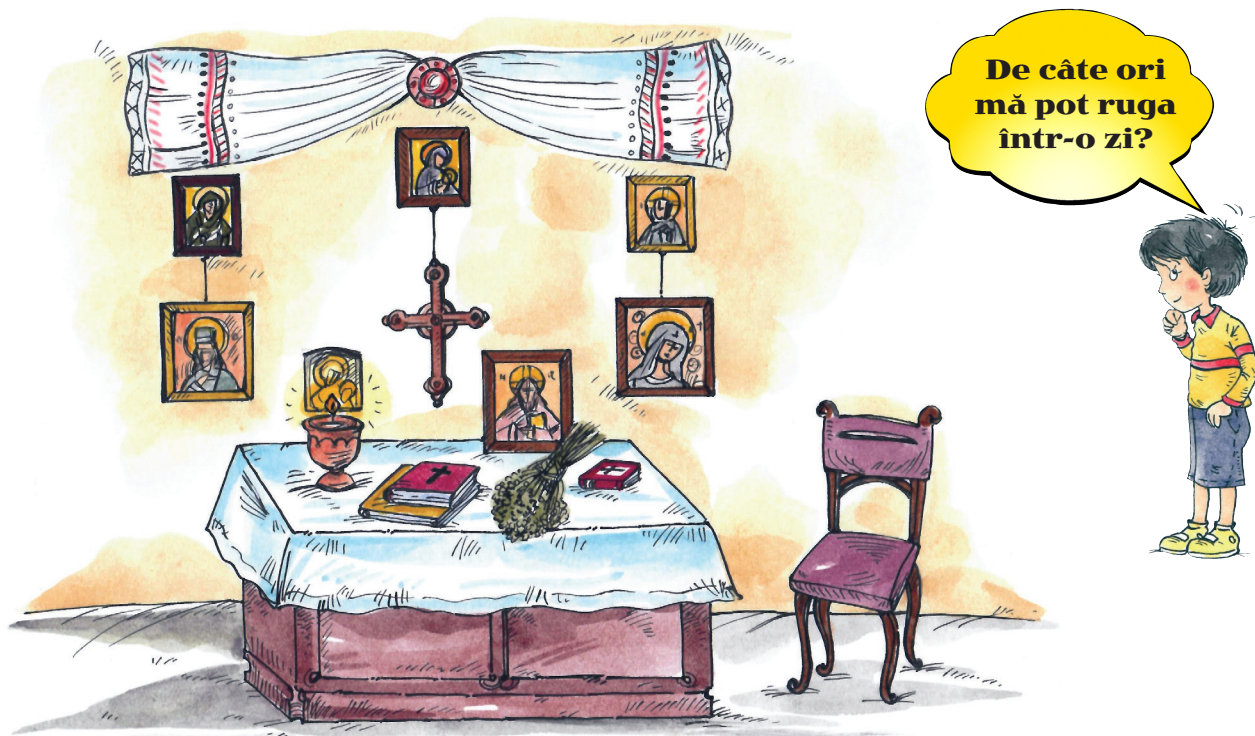
DUMNEZEU ASCULTĂ RUGĂCIUNILE FĂCUTE DIN INIMĂ CURATĂ!

Lecția 3

CÂND, UNDE ȘI CUI MĂ ROG

◆ Observă locul de rugăciune prezentat în imagine și discută despre elementele lui.

Dumnezeu, Maica Domnului, îngerii și sfinții ne ascultă rugăciunile, plini de iubire. Ne putem ruga singuri sau împreună cu alți credincioși, **în orice loc și timp**. Înainte de a spune rugăciunea, ne facem semnul crucii. Cel mai des, creștinii se roagă dimineața, la masă și seara. Locurile preferate de rugăciune sunt: **biserica și colțul de rugăciune de acasă**.

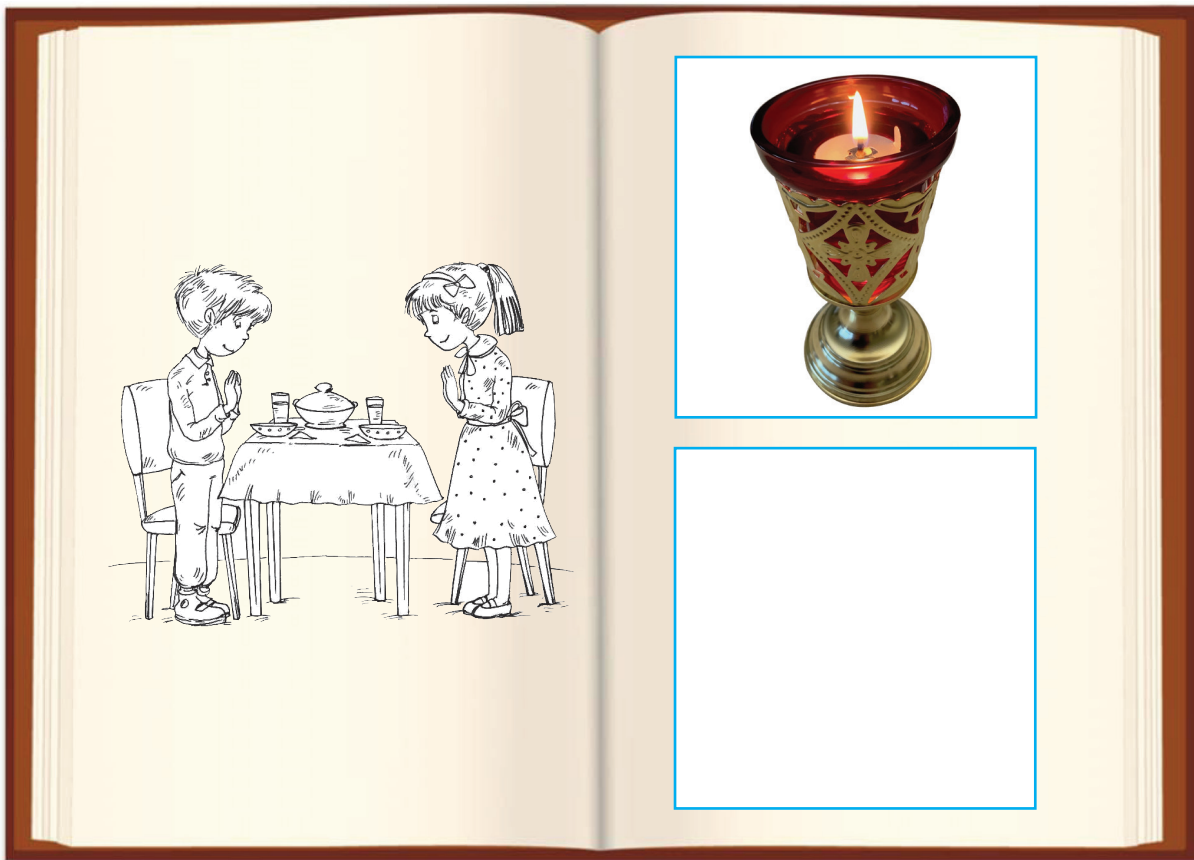
SFATUL BUNICILOR

ÎNVAȚĂ, COLOREAZĂ ȘI DESENEAZĂ!

a) Sfânta Scriptură ne învață: *Stăruieți în rugăciune*. Astfel primim binecuvântarea lui Dumnezeu, adică ajutorul și ocrotirea Sa în tot ce facem.

b) Colorează imaginea care înfățișează copiii la rugăciune înainte de masă, apoi desenează în caseta alăturată o candelă, după model:

EXERCIȚII ȘI JOCURI

1. Colorează cu verde casetele de lângă propozițiile care indică AȘA DA și cu roșu pe cele de lângă propozițiile care indică AȘA NU:

- a) Ionel a rostit rugăciunea *Tatăl nostru* înainte de a pleca la școală.
- b) Ne rugăm împreună, la începutul și la finalul orei de religie.
- c) De multe săptămâni, am uitat să mă închin înainte de a mânca.
- d) Viorica a mers duminică la biserică, împreună cu familia ei, să se roage.
- e) Colegul de bancă mi-a spus că nu este necesar să ne rugăm.
- f) La culcare, mama mi-a adus aminte să spun rugăciunea *Înger, îngerășul meu*.

2. Jocul întrebărilor. Grupați-vă în perechi și adresați unul altuia câte o întrebare, în legătură cu lecția studiată. Puteți alcătui singuri întrebările sau le puteți selecta dintre cele de mai jos. La final, prezentați întregii clase întrebările și răspunsurile voastre, pe rând.

- 😊 Cui se pot ruga creștinii?
- 😊 Împreună cu cine putem să ne rostim rugăciunile?
- 😊 Când te rogi cel mai frecvent, de-a lungul zilei?
- 😊 Ce înseamnă *colț de rugăciune*?
- 😊 Ce obiecte poate cuprinde acesta?
- 😊 De ce biserica este numită *casa lui Dumnezeu*?
- 😊 Care este locul tău preferat de rugăciune?
- 😊 Dar momentul tău preferat, când simți nevoia să te rogi?
- 😊 De ce este important pentru un creștin să se roage?

CE ÎNVĂȚĂM DE LA...

...fluture?

Fluturii sunt făpturi grațioase și gingașe, ale căror aripi pot avea diferite culori. Ei se hrănesc cu polen și nectar din flori, de aceea zboară din floare în floare. Asemenea lor sunt sufletele oamenilor, care au nevoie de rugăciune, cum are corpul nevoie de hrană. Pentru aceasta, cei credincioși se roagă în diferite momente și locuri alese, cu sufletul curat.

◆ Prin ce te inspiră exemplul fluturilor?

PORTOFOLIU

Sub îndrumarea părinților, caută pe Internet un model și confecționează un fluture în tehnica Origami. Adaugă la portofoliu obiectul realizat.

◆ **Indicație:** Poți prezenta lucrarea ta la clasă.

CREȘTINII SE POT RUGA ÎN ORICE LOC ȘI MOMENT DIN VIAȚĂ.

Lecția 4

PENTRU CINE MĂ ROG

◆ Privește imaginea și spune pentru cine consideri că se roagă acei copii.

Când își pleacă genunchii sau când își ridică privirea spre cer, creștinul se roagă pentru sine sau pentru persoanele dragi. Iubirea din suflet ne face să ne gândim și la alții: în primul rând la **membrii familiei** noastre, apoi la **prieteni** și la **cunoscuți**. Mai mult, ne putem ruga pentru **toți oamenii**, ca fii ai Aceluiași Părinte ceresc. În acest fel, rugăciunea personală ajută comunitatea.

SFATUL BUNICILOR

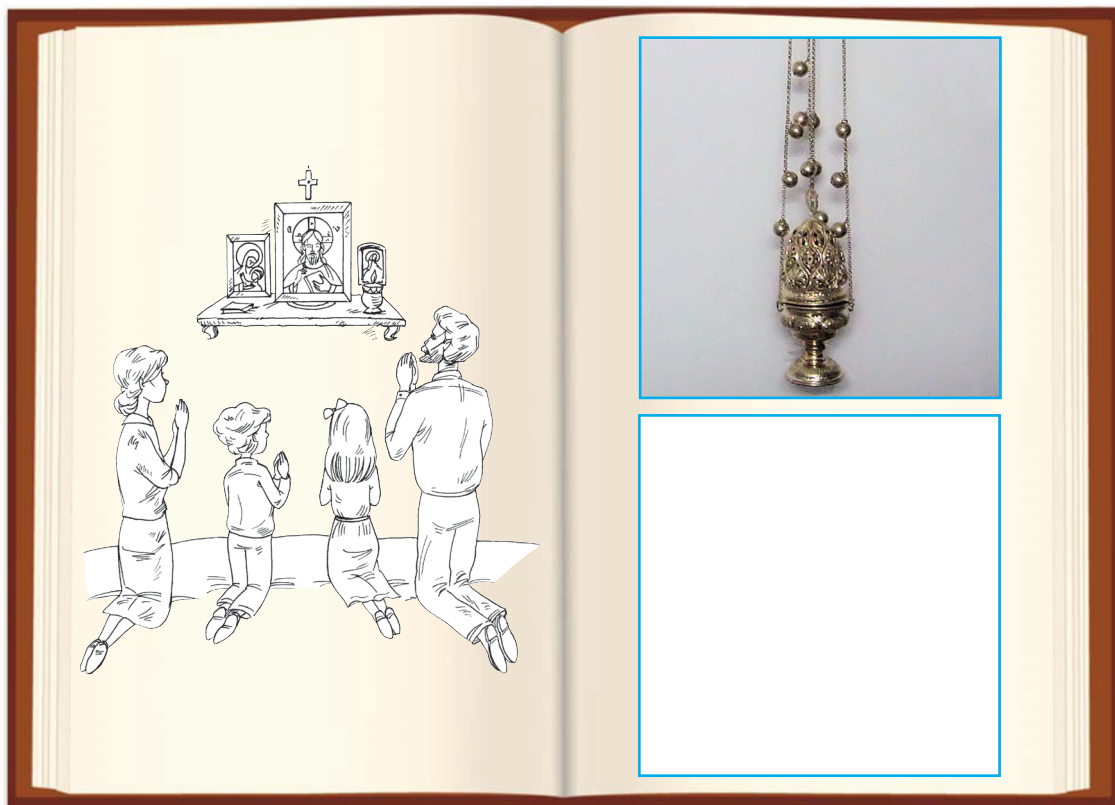

ÎNVAȚĂ, COLOREAZĂ ȘI DESENEAZĂ!

a) Rugăciunea pentru noi înșine și pentru ceilalți reprezintă o faptă bună. Ea se înalță la ceruri ca mireasma de tămâie, atunci când preotul tămâiază la sfintele slujbe.

b) Colorează familia care se roagă, apoi desenează în caseta alăturată obiectul bisericesc pentru tămâiere (cădelnița), după model:

EXERCIȚII ȘI JOCURI

1. Ce rugăciuni ai spune, cu propriile tale cuvinte, dacă... :

- a)** Ar trebui să participi la un concurs și ai emoții?
- b)** O rudă apropiată și-ar căuta un nou loc de muncă?
- c)** Un vecin nu și-ar fi văzut de mult copiii, plecați în străinătate?
- d)** Un coleg de clasă s-a îmbolnăvit?
- e)** Ai afla de la știri despre o situație dificilă apărută în altă țară?

2. Rugăciune. Memorează *Rugăciunea pentru părinți* de mai jos. Rostește-o la clasă, în cadrul unui concurs religios de interpretare. Apoi o poți adăuga la rugăciunile tale zilnice.

**Rugăciune
pentru
părinți**

Doamne Sfinte Împărate,
Care-n ceruri locuiești,
Cu milă și bunătate
Peste toți tu să privești.

Dă sănătate mamei și tatei
Ca să poată îngriji
De toți cei ai casei noastre
Și mereu a-Ți mulțumi. Amin.

CE ÎNVĂȚĂM DE LA...

...picăturile de apă?

Ai observat că picăturile de apă sunt mai puternice decât stânca? În timp, ele sapă în piatră, oricât de incredibil ar părea. Așa și noi, oamenii, rostim de-a lungul vieții rugăciuni, care se adună, pic cu pic. Prin rugăciune, ni se luminează sufletul și biruim încercările vieții. Iar când ne rugăm pentru alții, oferim un ajutor dezinteresat și tainic.

◆ *De ce se aseamănă picăturile de apă cu rugăciunile?*

PORTOFOLIU

◆ Notează o strofă din *Rugăciunea pentru părinți* pe o foaie A4, apoi adaugă fișa la portofoliu.

◆ **Indicație:** Poți adăuga lângă textul rugăciunii un desen cu familia ta.

RUGĂCIUNEA PENTRU SINE ȘI PENTRU SEMENI E SEMN DE IUBIRE.

Lecția 5

BINEFACERILE RUGĂCIUNII

♦ Observă imaginea și discută despre ajutorul oferit de către Maica Domnului.

Când ne rugăm, primim de la Dumnezeu **împlinirea cererilor de folos** pentru noi și pentru semenii. Răspunsul la rugăciune sosește întotdeauna la momentul potrivit. În bunătatea Sa, Dumnezeu dăruiește celor ce se roagă **înțelepciune, putere, iertare, pace** și îi îndrumă spre săvârșirea binelui. Prin rugăciune se întărește relația noastră cu Dumnezeu și cu semenii.

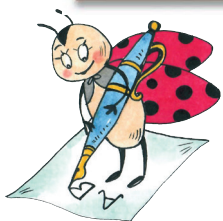
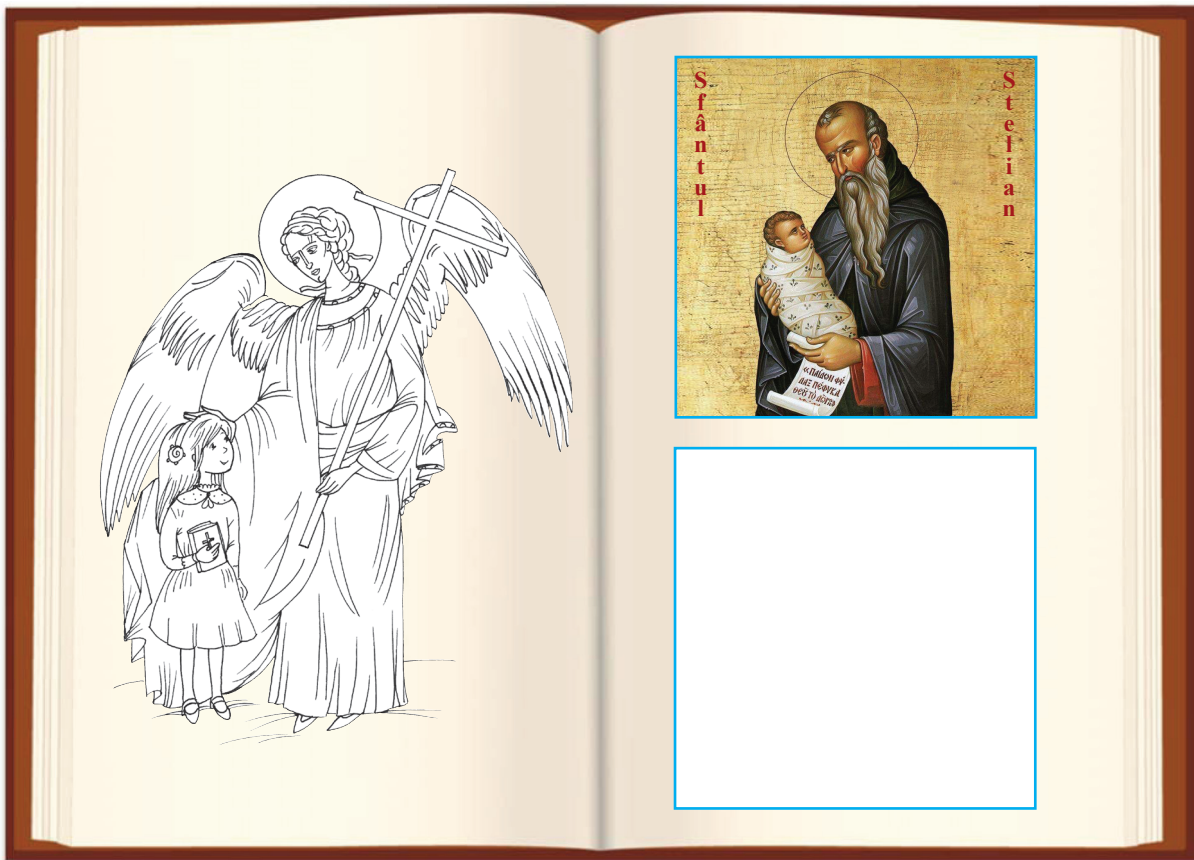
SFATUL BUNICILOR

ÎNVAȚĂ, COLOREAZĂ ȘI DESENEAZĂ!

a) În timpul vieții Sale pământești, Domnul Iisus Hristos a răspuns la rugăciunile oamenilor prin multe minuni, legate de vindecarea sufletului și a trupului.

b) Colorează fetița însoțită de îngerul păzitor, apoi desenează în caseta alăturată icoana Sfântului Stelian, ocrotitorul copiilor, potrivit modelului dat:

EXERCIȚII ȘI JOCURI

1. Citește rugăciunea următoare, adresată Fecioarei Maria. Pornind de la conținutul ei, discută despre rolul rugăciunii pentru propria persoană și pentru alții.

*Maică Preacurată, te rugăm frumos:
Roagă-te îndată Domnului Hristos,
Să ne dăruiască ajutorul Său
Și să ne ferească de tot ce e rău.*

Maica Domnului cu Pruncul

2. Jocul proverbelor. În *Grădina proverbelor* au crescut flori cu proverbe despre rugăciune. Extrage învățături din acestea, apoi notează pe caiet proverbul tău preferat.

CE ÎNVĂȚĂM DE LA...

...cele patru anotimpuri?

Fiecare anotimp are frumusețea și rostul lui. Ne bucurăm de înverzirea și de înflorirea naturii primăvara, de căldura și de culorile verii, de bogăția recoltelor de toamnă, de zăpada iernii. În mod asemănător, rugăciunile celor credincioși aduc diferite roade: speranță, liniște, înțelepciune, ajutor în dificultăți ș.a.. Toate le produc acestora bucurie și mulțumire.

◆ *Care sunt roadele rugăciunii în viața ta?*

PORTOFOLIU

Realizează pe o foaie A4 o *Grădină a proverbelor*, desenând minimum trei flori pe care sunt scrise proverbe cunoscute, apoi adaugă fișa la portofoliu.

◆ **Indicație:** Colorează florile din această grădină minunată!

CEI CREDINCIOȘI CULEG ROADELE RUGĂCIUNILOR STĂRUITOARE!

LECTURĂ SUPLIMENTARĂ

Legenda buburuzei – insecta Maicii Domnului

Se spune că trăiau odată niște oameni harnici și credincioși, în căsuța lor. Aveau o grădină mare și frumoasă, pe care o îngrijeau în fiecare zi. Dar plantele lor au fost atacate de niște gâze dăunătoare, de care nu reușeau să scape.

Întristați, ei s-au rugat la **icoana Maicii Domnului**, de la colțul lor de rugăciune:

– **Fecioară Sfântă, ocrotește-ne grădina și salvează-ne munca!**

Și soțul, și soția au repetat această rugăciune mai multe zile la rând.

Peste o săptămână, ei au observat că micii purici de plante s-au împuținat și că au apărut, în schimb, niște insecte mici, pe care nu le mai văzuseră niciodată. Erau roșii cu puncte negre și păreau să mănânce dăunătorii.

Ei au înțeles că acesta fusese răspunsul la rugăciune: veniseră buburuzele în grădina lor. Acestea se hrăneau cu gâzele dăunătoare și salvau plantele. Până astăzi, oamenii se bucură dacă în grădinile lor vin buburuzele, să le ocrotească recoltele.

Potrivit legendei, buburuza sau gărgărița este considerată **insecta Maicii Domnului**.

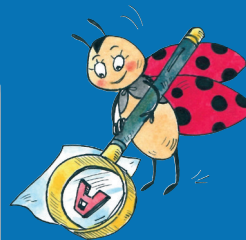
Ascultă lectura lecturată de profesor și răspunde la întrebări:

- ◆ Pentru ce s-au rugat oamenii cei harnici?
- ◆ Care a fost răspunsul la rugăciunea lor?
- ◆ Cum este numită buburuza, potrivit legendei? De ce?

RECAPITULARE – CAPITOLUL III

Îți vei aminti ușor,
ce ai învățat
cu spor!

1. Discută pe baza imaginilor de mai jos, indicând legătura lor cu rugăciunea:

a.

b.

c.

d.

e.

f.

g.

2. Completează rebusul următor și descoperă pe verticală cea mai importantă calitate a unui creștin, care este întărită prin rugăciune:

- a) Cuvânt de la sfârșitul oricărei rugăciuni.
- b) Dialogul omului cu Dumnezeu.
- c) Casa lui Dumnezeu.
- d) Cerere politicoasă către o persoană.
- e) Cei mai apropiați nouă, pentru care ne rugăm cu drag.
- f) Primită în urma rugăciunii, pentru liniștirea sufletului.

Colț de rugăciune

a)				N							
b)		U									
c)					S						
d)			G								
e)			R								
f)	P										

3. Compune o rugăciune pentru cineva drag, cu propriile tale cuvinte. Scrie conținutul rugăciunii pe liniile de mai jos. Poți adresa rugăciunea lui Dumnezeu, Maicii Domnului, unui înger sau unui sfânt.

EVALUARE – CAPITOLUL III

Vei fi foarte
mulțumit,
de tot ce ți-ai
însușit!

Test

1. Caută pe orizontală, în jurul imaginii de mai jos, șase cuvinte care au legătură cu rugăciunea. Colorează cuvintele descoperite, potrivit exemplului dat.

J	A	B	I	N	E	C	U	V	A	N	T	A	R	E
V	I	C	B	A	T	A	R	S	I	N	G	E	R	D
L	I	B	E									D	U	P
T	O	N	S									F	U	G
H	F	E	A									C	E	R
A	M	I	N									O	P	G
M	V	C	E									B	A	H
R	I	F	I									N	T	E
T	A	M	A	I	E	G	E	I	C	O	A	N	A	Z

2. Continuă propozițiile de mai jos, încât să exprimi învățături creștine, după model.

- ⇒ Ionel se roagă zilnic *pentru familia lui*.
- ⇒ Am participat la slujbă .....
- ⇒ La culcare, Maria spune .....
- ⇒ Când ne rugăm, primim .....

3. Alcătuieste pe caiet câte un enunț cu următoarele cuvinte. **Indicație:** Subliniază-le cu o culoare preferată.

a. rugăciune

b. binefacere

c. rugăciune

Punctaj evaluare/ auto- evaluare

⇒ **Ex. 1** – cuvinte
descoperite corect:

6 – FB
4 – B
2 – S

⇒ **Ex. 2** – pro-
poziții completate
corect:

3 – FB
2 – B
1 – S

⇒ **Ex. 3** – enun-
țuri alcătuite corect:

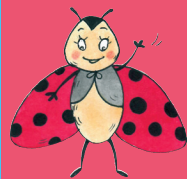
3 – FB
2 – B
1 – S

Calificativ final:

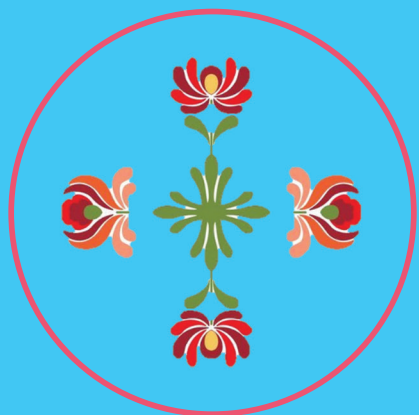
.....

MARI SĂRBĂTORI CREȘTINE

**Studiază cu noi
lecțiile următoare:**

**A. NAȘTEREA DOMNULUI,
ÎN VERS ȘI ÎN CÂNTEC**

1. Despre colind

2. Nașterea Domnului

în poezia creștină românească

**B. ÎNVIEREA DOMNULUI,
ÎN VERS ȘI ÎN CÂNTEC**

3. Salutul creștinilor

la Sfintele Paști

4. Învierea Domnului

în poezia creștină românească

➔ Recapitulare

➔ Evaluare

Lecția 1

DESPRE COLIND

◆ **Imaginează-ți un dialog între persoanele reprezentate în imaginea de mai sus.**

Colindele sunt cântece tradiționale care vestesc în primul rând **bucuria Nașterii Mântuitorului**. Ele se cântă în preajma Crăciunului, iar colindătorii se aseamănă îngerilor de la momentul Nașterii lui Iisus. De obicei, se organizează **cete de colindători**, pe categorii de vârstă. Acestea merg din casă în casă cu colindatul și sunt răsplătite cu daruri, de către gazdele primitoare.

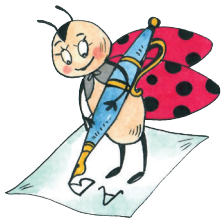
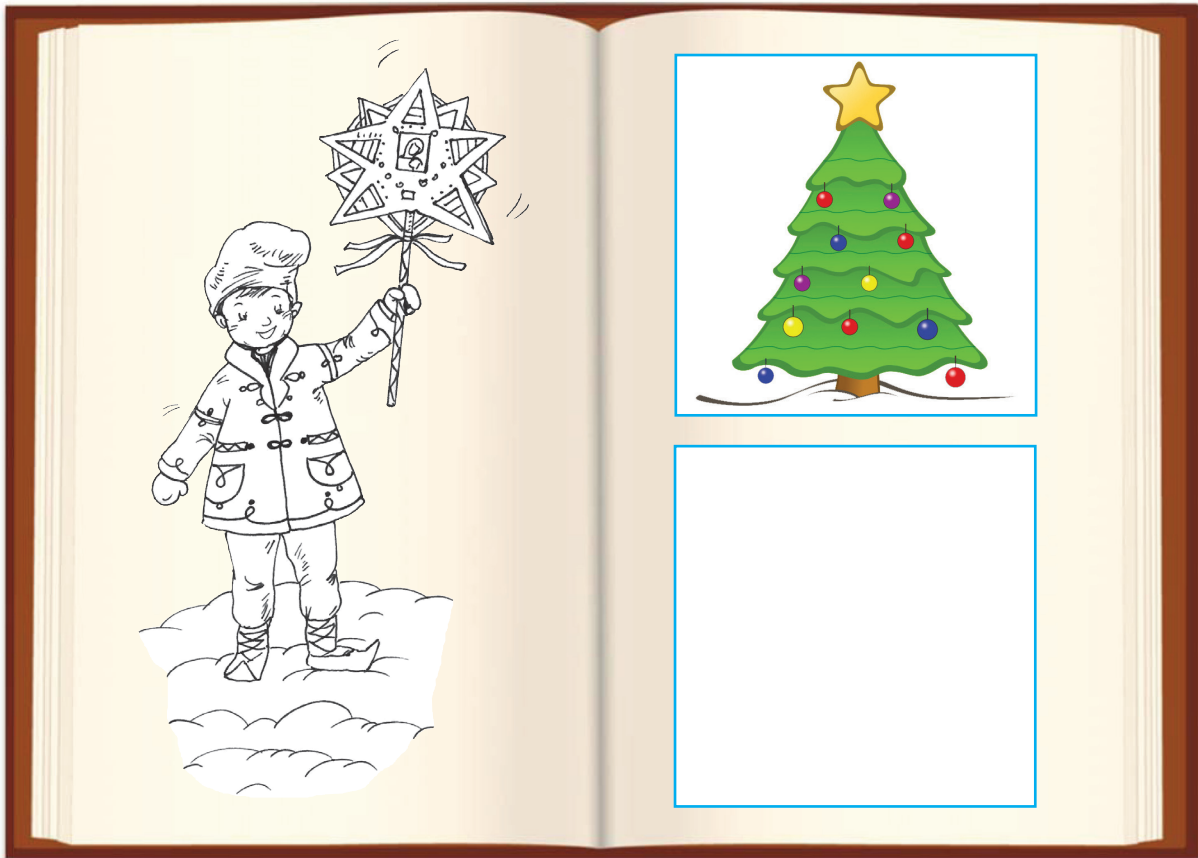
SFATUL BUNICILOR

ÎNVAȚĂ, COLOREAZĂ ȘI DESENEAZĂ!

a) Pe 24 decembrie, în Ajunul Crăciunului, copiii umblă cu steaua, vestind: *Că astăzi Curata,/Preanevinovata,/Fecioara Maria/Naște pe Mesia.*

b) Colorează băiețelul cu steaua de colindat, apoi desenează în caseta alăturată un brad de Crăciun împodobit, după model:

EXERCIȚII ȘI JOCURI

1. Povestește cum te pregătești pentru sărbătorirea Nașterii Domnului, alături de familia ta. Care sunt obiceiurile tradiționale preferate de tine, în legătură cu Crăciunul? Te poți ajuta și de imaginile alăturate.

Ceată de colindători

Masă tradițională de Crăciun

2. Cântec religios. Învăța împreună cu profesorul colindul: *Iată, vin colindători.* Apoi împărțiți-vă în trei grupe și interpretați, pe rând, câte o strofă a renumitului colind.

1. Iată, vin colindători,
Florile dalbe,
Noaptea pe la cântători,
Florile dalbe.

2. Și ei vin mereu, mereu,
Florile dalbe,
Și-L aduc pe Dumnezeu,
Florile dalbe.

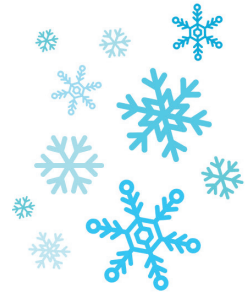
3. Dumnezeu adevărat,
Florile dalbe,
Soare-n raze luminat.
Florile dalbe, florile dalbe.

CE ÎNVĂȚĂM DE LA...

...zăpadă?

Iarna ne încântă prin plapuma albă de nea, țesută din atât de mulți fulgi de zăpadă, care acoperă totul. Albul zăpezii este considerat un semn al purității. Așa sunt chemați și creștinii, să aibă sufletele curate precum zăpada. Un prilej de curățire sufletească este chiar înaintea mării sărbători a Nașterii Domnului, prin: rugăciune, spovedanie, împăcarea cu ceilalți și prin faptele bune de zi cu zi.

PORTOFOLIU

Realizează o felicitare de Crăciun, utilizând o foaie A4 din carton colorat și carioci. Pliază foaia în două și desenează pe fața felicitării un colindător cu steaua.

◆ **Indicație:** După acest model, întocmit pentru portofoliu, poți confecționa și alte felicitări, pentru cei dragi!

COLINDĂTORII VESTESC ÎN FIECARE AN BUCURIA NAȘTERII DOMNULUI!

Lecția 2

NAȘTEREA DOMNULUI ÎN POEZIA CREȘTINĂ ROMÂNEASCĂ

Ce poeți români au scris despre Nașterea lui Iisus?

◆ Povestește despre evenimentul Nașterii Domnului, cu ajutorul imaginii date.

Pe lângă colinde, poporul român își exprimă evlavlia și bucuria în privința Nașterii Domnului, prin poezie. Poeți renumiți, precum: **Mihai Eminescu**, **George Coșbuc**, **Vasile Voiculescu**, **Nichifor Crainic**, și-au manifestat credința și emoția în versuri, pe această temă. Unii dintre ei s-au inspirat din textul colindelor, alții direct din învățăturile Bisericii strămoșești.

SFATUL BUNICILOR

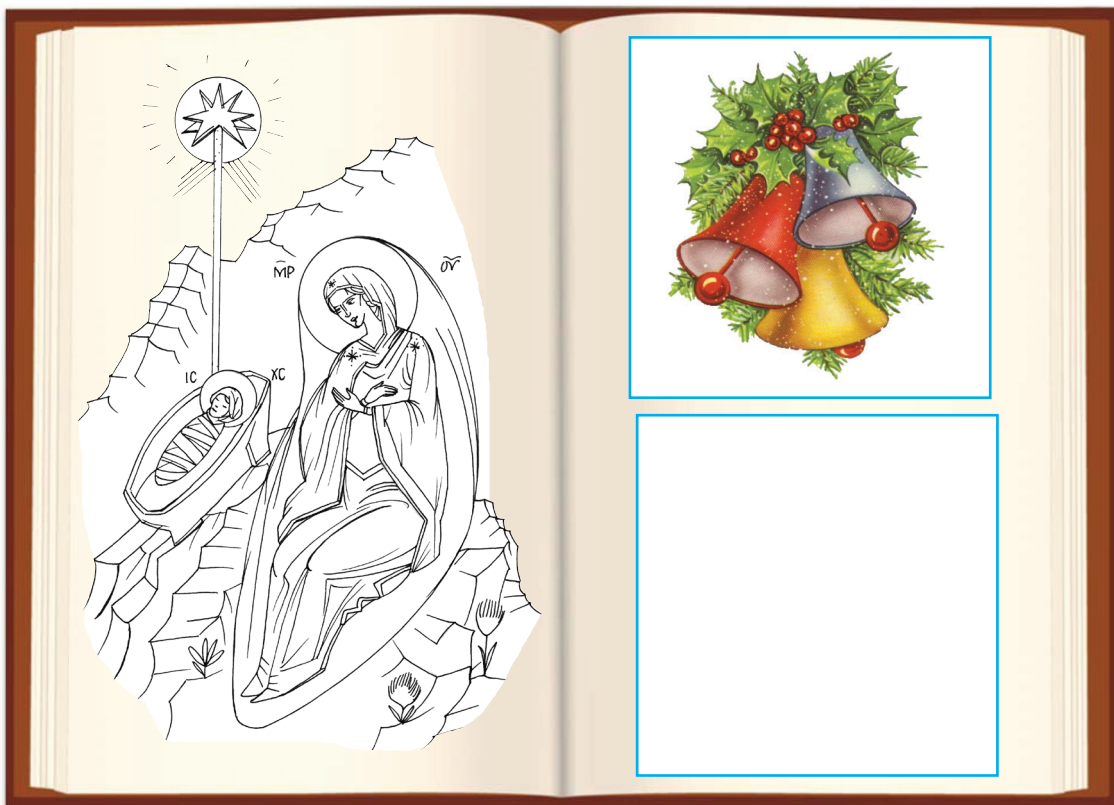

ÎNVAȚĂ, COLOREAZĂ ȘI DESENEAZĂ!

a) Cunoscutul scriitor român Ion Creangă a compus o poezie dedicată Nașterii Pruncului Iisus. Ea are titlul *Nașterea Mântuitorului*.

b) Colorează icoana privitoare la Nașterea Domnului, apoi desenează un ornament de Crăciun, potrivit modelului de pe pagina a doua a cărțiței:

EXERCIȚII ȘI JOCURI

1. Lecturează versurile de mai jos, extrase din poezia *În seara de Crăciun*, de George Coșbuc. Ce le povestește mama copiilor, în Ajunul Crăciunului?

E noapte, patul e făcut,
Dar cine să se culce?
Când mama spune de Iisus
Cu glasul rar și dulce.

Cum s-a născut Hristos în frig,
În ieslea cea săracă,
Cum boul peste el sufla
Căldură ca să-i facă.

2. Miniconcurs. Ascultați poezia următoare, legată de sărbătoarea Crăciunului, lecturată de profesor. Organizați apoi un concurs de recitat, cu reguli stabilite împreună. Puteți confecționa diplome colorate, pentru câștigători.

Colinde, colinde!

de Mihai Eminescu

Colinde, colinde!	Se bucur' copiii,
E vremea colindelor,	Copiii și fetele,
Căci gheața se-ntinde	De dragul Mariei
Asemeni oglinzilor	Își piaptână pletele...
Și tremură brazii	De dragul Mariei
Mișcând rămurelele,	Și-al Mântuitorului
Căci noaptea de azi-i	Lucește pe ceruri
Când scânteie stelele.	O stea călătorului.

CE ÎNVĂȚĂM DE LA...

...stele?

Stelele strălucesc noaptea, pe cerul fără nori. Oamenii le-au admirat și le-au studiat mereu, plini de curiozitate. Sunt și stele după care se orientează călătorii. La Nașterea Mântuitorului s-a arătat o stea mai strălucitoare decât toate celelalte. După ea s-au ghidat cei trei magi de la Răsărit, care studiau mersul stelelor. Ei au ajuns la peștera din Betleem, unde S-a născut Pruncul, și s-au bucurat.

✦ *Ce rol a avut steaua, la Nașterea Domnului?*

PORTOFOLIU

Confecționează ornamente pentru bradul de Crăciun, utilizând hârtie glasată, carton colorat, carioci, foarfecă și lipici. Adaugă la portofoliu câte un obiect efectuat.

✦ **Indicație:** Poți realiza: îngerași, stelute, clopoței, globulețe, ghirlande etc.

POEȚII CREȘTINI ROMÂNI PREZINTĂ MOMENTUL NAȘTERII LUI IISUS.

Lecția 3

SALUTUL CREȘTINILOR LA SFINTELE PAȘTI

Când
se sărbătorește
Paștile
în acest an?

◆ Discută pe baza imaginii despre evenimentul la care participă acești copii.

De Paști, creștinii se salută spunând: **Hristos a înviat!** și răspunzând: **Adevărat a înviat!** Acesta este un salut din vremea Sfinților Apostoli, prin care se arată **credința** în minunea Învierii Domnului și **bucuria** pentru biruința Sa. Creștinii se salută astfel timp de **40 de zile**, până la Înălțarea Domnului la cer. Aceleași cuvinte sunt rostite când se ciocnesc ouăle de Paști.

SFATUL BUNICILOR

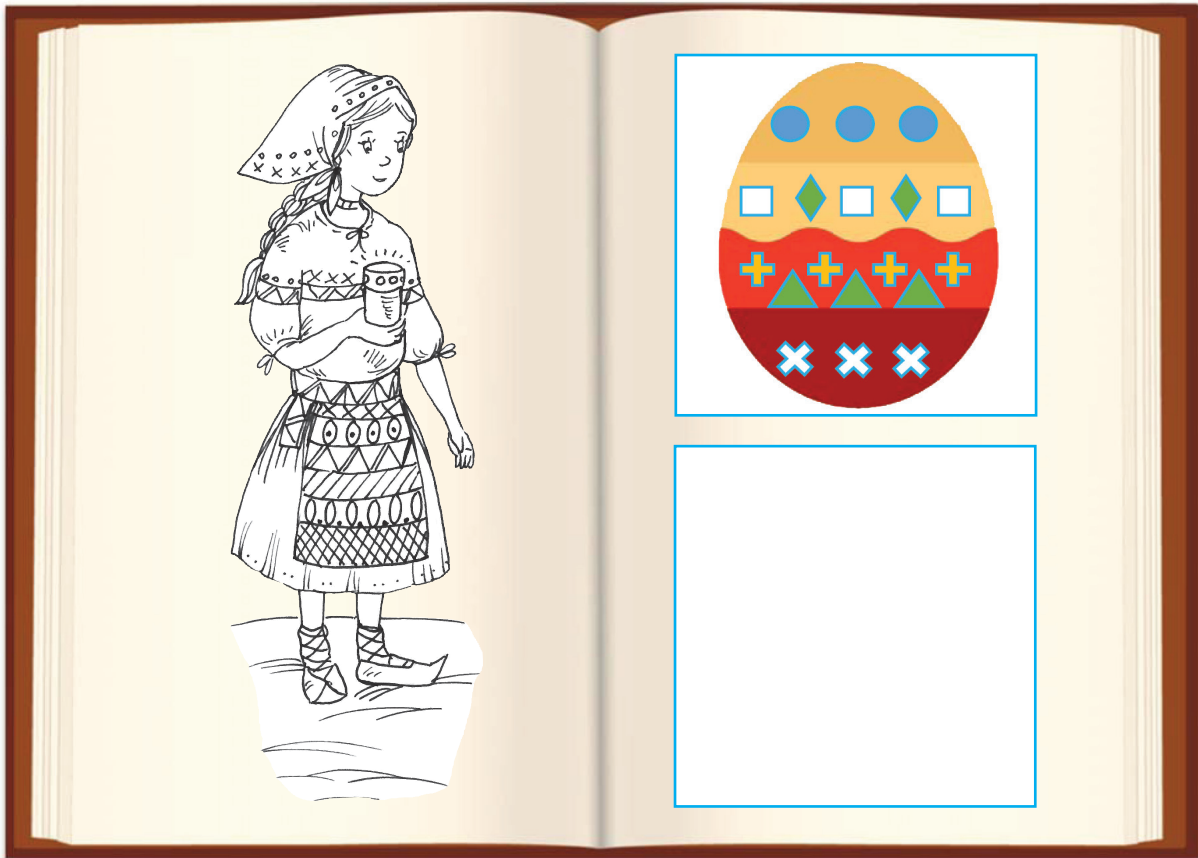

ÎNVAȚĂ, COLOREAZĂ ȘI DESENEAZĂ!

a) Învierea Domnului este cea mai mare sărbătoare creștină. Credincioșii vin la slujba de Paști și primesc lumina sfântă, pe care o duc în casele lor.

b) Colorează fetița care a primit lumina în noaptea de Înviere, apoi desenează un ou de Paști decorat, după modelul din caseta alăturată:

EXERCIȚII ȘI JOCURI

1. Selectează cuvintele care arată cum se pregătește un creștin pentru Sfintele Paști și unește-le, prin săgeți, cu fața veselă. Pe celelalte unește-le cu fața tristă. Încercuiește-le pe cele care ți se potrivesc.

Spovedanie
ceartă
lene
Împărtășanie
împăcare
minciună
bunătate

2. Jocul întrebărilor. Pornind de la tema lecției, organizați în perechi jocul: Întreabă-mă și eu îți spun despre mine. În cadrul jocului, aceeași întrebare este adresată reciproc. Exemple de întrebări:

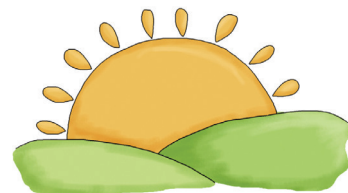
- 😊 Când primim lumina sfântă?
- 😊 Ce minune este sărbătorită de Paști?
- 😊 Care e tradiția de Paști preferată de tine?
- 😊 Cum te pregătești pentru Sfintele Paști?
- 😊 Alături de cine petreci sărbătorile de Paști?
- 😊 Cum saluți pe cineva, între Paști și Înălțare?
- 😊 Ce arătăm prin acest salut?

CE ÎNVĂȚĂM DE LA...

...răsăritul de soare?

În fiecare dimineață începe o nouă zi, din zori, de când răsare soarele. Ne bucurăm de lumina pe care ne-o dăruiește soarele și ne reluăm activitățile, cu forțe proaspete. Pentru creștini, venirea în lume a Domnului Hristos și Învierea Sa sunt asemenea răsăritului unui Soare care nu apune niciodată. Mântuitorul a dăruit oamenilor puterea și lumina iubirii fără sfârșit.

✦ *Cu ce putem compara lumina soarelui?*

PORTOFOLIU

Desenează pe o foaie A4 un ou de Paști cu motive tradiționale românești, la alegere. Adaugă fișa la portofoliu.

✦ **Indicație:** Te poți inspira din surse recomandate de profesor.

PRIN SALUTUL DE PAȘTI NE ARĂTĂM BUCURIA ȘI CREDINȚA.

Lecția 4

ÎNVIEREA DOMNULUI ÎN POEZIA CREȘTINĂ ROMÂNEASCĂ

De ce au scris unii poeți despre Învierea lui Iisus?

◆ Pornind de la icoana de mai sus, discută despre importanța Învierii Domnului.

Minunea Învierii Domnului i-a inspirat pe toți credincioșii, de-a lungul timpului, întărindu-le credința și nădejdea. În cazul poezilor, aceștia și-au exprimat trăirile religioase în versuri de mare profunzime. Dintre poezii români care au scris pe această temă îi amintim pe: **Mihai Eminescu, George Coșbuc, Vasile Alecsandri, Tudor Arghezi, Ana Blandiana.**

SFATUL BUNICILOR

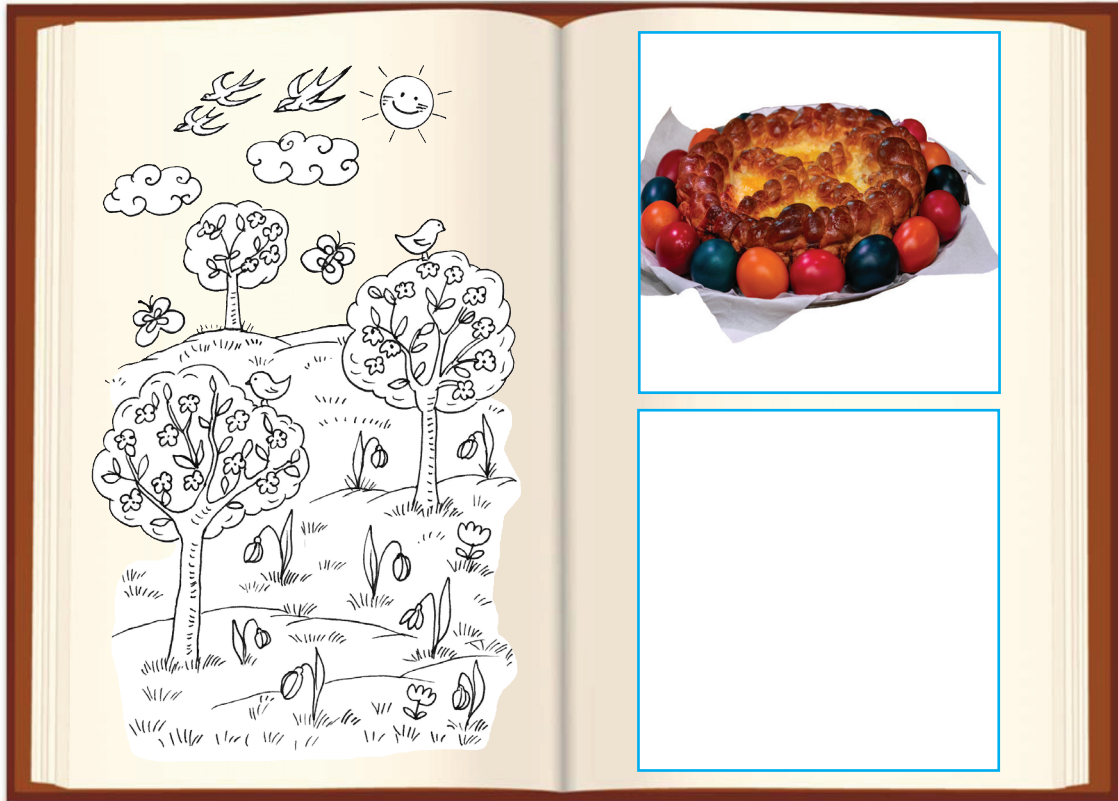

ÎNVAȚĂ, COLOREAZĂ ȘI DESENEAZĂ!

a) Pe lângă Învierea Domnului Iisus Hristos, mulți poeți români au scris și despre Crucea Sa. Între ei se numără poeții Vasile Voiculescu și Radu Gyr.

b) Colorează peisajul de primăvară, apoi desenează pasca și ouăle vopsite de Paști, după modelul dat:

EXERCITII ȘI JOCURI

1. Lecturează următoarele versuri, din poezia *În ziua de Paști*, de Elena Farago. Ce tradiții de Paști sunt amintite în acestea? Pe care dintre ele le-ai practicat și tu?

Toți copiii azi se îmbracă
Cu ce au ei mai frumos,
Și părinților le cântă
Învierea lui Hristos.

Și la masă ciocnesc astăzi
Toți copiii cei cumiți,
Oună roșii și pestrițe,
Cu iubiții lor părinți.

2. Miniconcurs. Memorați o strofă din poezia următoare, la alegere, timp de șapte minute. Apoi organizați cu ajutorul profesorului un concurs de recitat. Stabiliți împreună premiile pentru primii trei câștigători.

La Paști

de George Coșbuc

Prin pomi e ciripit și cânt,
Văzduhu-i plin de-un roșu soare,
Și sălciile-n albă floare
E pace-n cer și pe pământ.
Răsuflul cald al primăverii
Adus-a zilele-nvierii.

Și cât e de frumos în sat!
Creștinii vin tăcuți din vale
Și doi de se-ntâlnesc în cale
Își zic: Hristos a înviat!
Și râde-atâta sărbătoare
Din chipul lor cel ars de soare.

CE ÎNVĂȚĂM DE LA...

...cer?

Când admiră întinderea cerului, senin sau presărat cu nori, oamenii simt pace în suflet. Ei au un sentiment de libertate și de încredere că va fi bine. Tot așa, creștinii, când se gândesc cu evlavie la minunea Învierii Domnului, se întăresc în fața provocărilor de zi cu zi și păstrează pacea în suflet. Ei se simt liberi, datorită puterii oferite de Mântuitorul tuturor celor buni și credincioși.

◆ *Tu ce simți, când te gândești la minunea Învierii?*

PORTOFOLIU

Notează pe o foaie în format A4 o poezie despre Învierea Mântuitorului. Adaugă fișa la portofoliu.

◆ **Indicație:** Poți adăuga pe fișă un desen legat de conținutul poeziei.

ÎNVIEREA DOMNULUI ESTE EVIDENȚIATĂ DE CĂTRE POETII ROMÂNI.

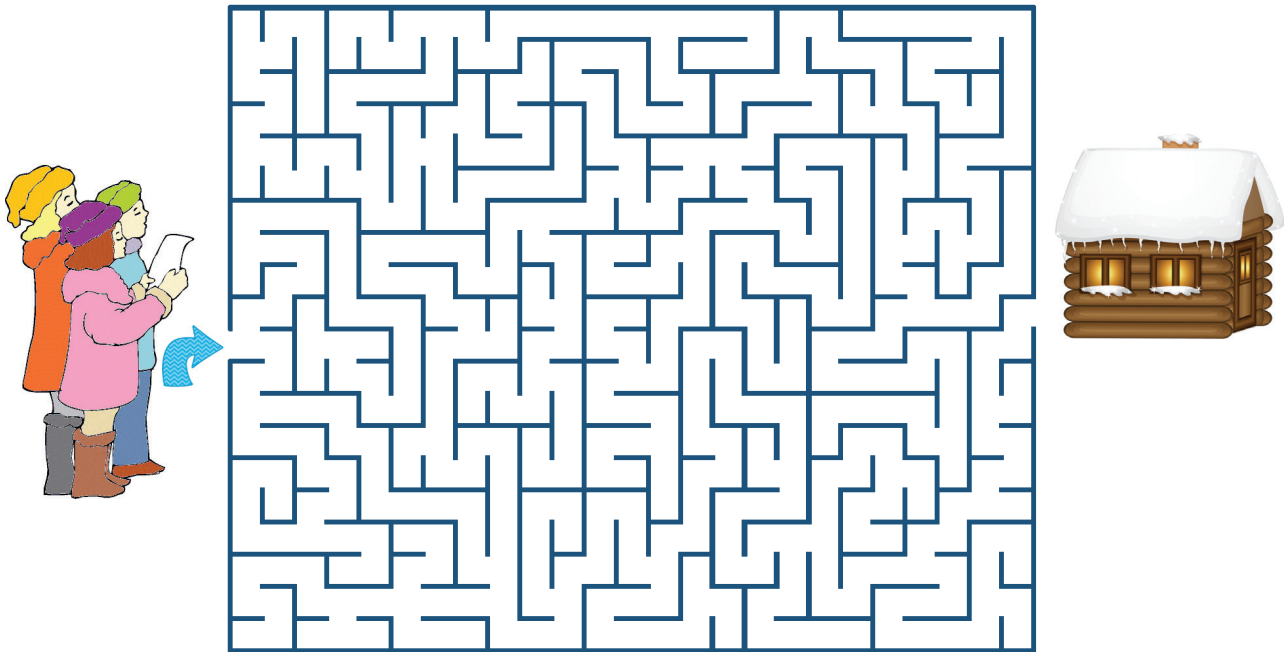
RECAPITULARE – CAPITOLUL IV

Îți vei aminti ușor,
ce ai învățat
cu spor!

A. NAȘTEREA DOMNULUI

1. Ajută-i pe colindători să ajungă la casa primitoare, care așteaptă vestea Nașterii Domnului. Trasează drumul prin labirint.

2. Povestește despre evenimentul Nașterii Domnului, pe baza celor studiate și cu ajutorul icoanei de mai jos.

Cine?

Unde?

Când?

De ce?

B. ÎNVIEREA DOMNULUI

1. Unește prin săgeți fiecare ghicitoare de mai jos cu imaginea care arată răspunsul corect:

*E minunea cea mai mare,
O slăvită sărbătoare!*

*În noaptea de Paști primită,
Învierea e vestită!*

*Le vopsești și le ciocnești,
Salutul de Paști rostești!*

2. Încercuiește varianta corectă de răspuns pentru fiecare enunț dat:

- Creștinii se salută: Hristos a înviat/Adevărat a înviat, timp de:
a) 3 zile; **b)** 50 de zile; **c)** 40 de zile;
- Pentru Sfintele Paști, creștinii se pregătesc prin:
a) Împărtășanie; **b)** excursii; **c)** invidie;
- În noaptea de Paști, credincioșii vin la biserică și primesc:
a) flori; **b)** lumină; **c)** cărți;
- Preparat tradițional de Paști:
a) ecler; **b)** tort; **c)** pască;
- Anotimpul sărbătoririi Învierii Domnului:
a) iarna; **b)** vara; **c)** primăvara;
- Sărbătoarea Paștilor aduce în suflete:
a) bucurie; **b)** întristare; **c)** uitare.

EVALUARE – CAPITOLUL IV

Proiect școlar

A. Târg de Crăciun

Planifică împreună cu profesorul de Religie, cu învățătorul clasei și colegii organizarea unui târg de Crăciun, la nivelul școlii. Să ai în vedere:

- ⇒ Amenajarea unui spațiu cu standuri pentru expoziția cu vânzare;
- ⇒ Invitarea unor persoane din comunitate: preoți, profesori, părinți, bunici etc.;
- ⇒ Stabilirea unui scop caritabil al târgului;
- ⇒ Confectionarea produselor pentru târg: ornamente de brad, felicitări de Crăciun

- ⇒ Realizarea unui afiș cu programul evenimentului;
- ⇒ Susținerea unui concert de colinde, în deschiderea târgului.

B. Serbare de Paști

În preajma Sfințelor Paști, stabilește alături de profesor și colegi conținutul unei serbări care să se desfășoare la nivelul clasei. Să ai în vedere:

- ⇒ Selectarea unor poezii și cântece pe tema Învierii Domnului;
- ⇒ Alcătuirea și pregătirea unei scenete legate de Sfintele Paști;
- ⇒ Realizarea unui afiș cu programul evenimentului;
- ⇒ Invitarea altor profesori și colegi la momentul festiv.

Sugestii

◆ *Implicați-i în proiect și pe părinții voștri!*

◆ *Solicitați aprobarea și sprijinul direcțiunii școlii!*

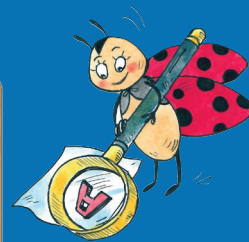
◆ *Popularizați proiectul vostru pe site-ul/revista școlii!*

RECAPITULARE FINALĂ

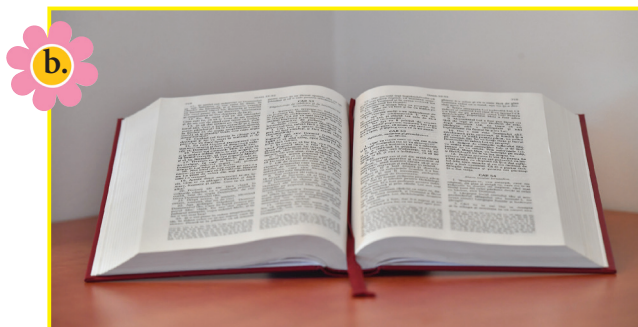
Îți vei aminti ușor,
ce ai învățat
cu spor!

1. Fiecărui capitol studiat îi corespunde o imagine reprezentativă de mai jos și un cuvânt-cheie. Amintește-ți la ce face referire fiecare și povestește cu ajutorul lor.

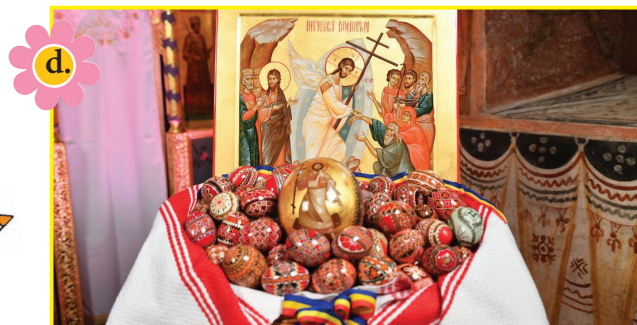
Biserica

Biblia

Rugăciunea

Sărbătoare

Portofoliu

De-a lungul anului școlar, ți s-a recomandat să alcătuiști 20 de fișe, încât să obții o mapă de portofoliu. Organizați un concurs de prezentare a mapelor realizate.

⇒ Criterii de evaluare:

- ordonarea fișelor în mapă, pe capitole;
- respectarea cerințelor de realizare a fișelor;
- creativitatea dovedită în alcătuirea fișelor.

⇒ Cuprinsul fișelor de portofoliu:

1. Desen cu biserica din cartierul tău/localitatea ta.
2. Colaj cu obiecte din biserică.
3. Desen cu Sfânta Evanghelie și explicații scrise.
4. Desen cu albinuțe și învățături scrise.
5. Listă cu cinci reguli la intrarea în biserică.
6. Trei propuneri de activități în cadrul bisericii.
7. Copertele Bibliei.
8. Minicolaj despre elemente din natură.
9. Informații despre Dreptul Noe.
10. Tradiție românească despre Sfântul Andrei, notată.
11. Desen cu un pom, având calități notate.
12. Rugăciune proprie către Dumnezeu.
13. Rugăciunea „Tatăl nostru”.
14. Fluture în tehnica Origami.
15. Rugăciunea pentru părinți.
16. Grădina proverbelor.
17. Felicitare de Crăciun.
18. Ornamente de brad.
19. Desenul unui ou de Paști.
20. Poezie despre Învierea Domnului.

Diplomă

Sugestii

◆ Votați locurile I, II, III, dar oferiți și premii speciale, pe anumite criterii!

◆ Elaborați diplome colorate pentru câștigători!

◆ Realizați o expoziție în clasă cu cele mai frumoase fișe, extrase din portofoliile prezentate!

Programa școlară poate fi accesată la adresa : <http://programe.ise.ro>.

akademos
Art

ISBN 978-606-000-047-1

9 786060 000471 >